

Ondersteuningsplan 2020-2024

Voorwoord

Ieder kind heeft het recht om zich te kunnen ontwikkelen en daarbij hoort een educatief passend ontwikkelingsaanbod. Dat is het uitgangspunt van ons samenwerkingsverband. Hier streven wij naar met alle netwerkpartners. Bij de totstandkoming van dit ondersteuningsplan hebben dan ook alle netwerkpartners met ons meegedacht.

Ons eerste ondersteuningsplan 2014-2016 is geschreven in de periode van inrichting van het samenwerkingsverband. De nadruk lag toen op de nieuwe wettelijke kerntaken, de inrichting van de bestuurlijke structuur, de bureau-organisatie en het vormgeven van het netwerk.

Na twee jaar kwam het tweede ondersteuningsplan waarin de doelen en ambities concreter geformuleerd konden worden. Toch schuurde ook dit plan nog erg aan tegen de werkwijze zoals we die gekend hadden in de tijd van WSNS en de REC's.

Nu wordt het tijd om die structuur wat meer los te laten en meer te gaan inzetten op preventie. Samen met de schoolbesturen en leden van het kernberaad zijn in maart 2019 de kaders van het nieuwe ondersteuningsplan 2020-2024 vastgesteld. Uit de besprekingen bleek dat men in grote lijnen tevreden is over de manier waarop gewerkt wordt. Dus werden er geen grote veranderingen voorgesteld. Wel was er de wens om de bereikbaarheid van het SWV-RiBA laagdrempeliger te maken. En de ambitie van de scholen/schoolbesturen om te streven naar uitbreiding van thuisnabij onderwijs.

Deze wensen werden omarmd in het overleg met directeuren en intern begeleiders. Ook de teamleden van het samenwerkingsverband en de leden van de ondersteuningsplanraad, het kernberaad en de schoolbesturen konden zich in de ideeën vinden. Een enorme eensgezindheid dus. In de Raad van Toezichtvergadering van 18 februari 2020 is het plan dan ook vastgesteld.

Gelukkig past de ontwikkeling ook bij de samenwerking met de samenwerkingsverbanden in de regio en de gemeente met de wijkteams en CJG. In het overleg met hen hebben we kunnen constateren dat onze visie en missie prima past bij die van hen. Zo konden op 20 februari 2020 de wethouders van de drie gemeenten hun handtekening zetten onder het nieuwe ondersteuningsplan en kijken we ernaar uit om onze gezamenlijke ambities uit te gaan voeren.

Dat belooft veel goeds voor de toekomst en daarmee voor de kinderen.

Monique de Sterke
Directeur-bestuurder

Inhoudsopgave

Voorwoord	2	6 Aanvullende relevante thema's	19
1 Onze missie, opdracht	4	6.1 Thuiszitters	19
1.1 Visie; hoe geven wij ons toekomstbeeld vorm?	4	6.2 Verplichte Meldcode en SiSA	20
1.2 Belangrijkste ambities ondersteuningsplan 2020-2024	4	6.3 Bezwaar aantekenen en Second opinion	21
		6.4 Deskundigenverklaring bij TLV	21
2 Organisatie en bestuurlijke inrichting	7	7 Kwaliteitsontwikkeling	23
2.1 Samenwerkingsverband passend onderwijs; Rechtspersoon en bestuursmodel	7	7.1 Monitoring en evaluatie	23
2.2 Personele bezetting	7	7.2 Onderwijsinspectie	23
2.3 Medezeggenschap (OPR & MR)	8	7.3 Planning- & Control cyclus	24
3 Positionering samenwerkingsverband	9	8 Doelen en Resultaten 2020-2024	25
3.1 Zorgplicht	9	9 Communicatie	27
3.2 Basisondersteuning	9	9.1 Educatief partnerschap	27
3.3 De route van ondersteuningstoewijzing	10	9.2 Directieleden, Intern Begeleiders en schoolteamleden	27
4 Ondersteuning	13	9.3 Externe partners	28
4.1 Onderwijsarrangementen	13	10 Financiën	29
4.2 Soorten arrangementen	13	10.1 Uitgangspunten	29
4.3 Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) SBO en SO	14	10.2 Schoolmodel en Expertisemodel	29
4.4 Scholen voor speciaal (basis)onderwijs	14	10.3 Allocatiemodel	30
4.5 Terugplaatsing van leerlingen uit het S(B)O naar het reguliere basisonderwijs	15	10.4 Overdracht bekostiging bij onvoldoende budget zware ondersteuning	30
5 Passend onderwijs in integraal perspectief	16	10.5 Meerjarenprogrammabegroting	31
5.1 Afstemming Jeugdhulp en Passend Onderwijs	16	11 Gebruikte literatuur	32
5.2 Doorgaande lijn; voor- en vroegschoolse educatie (VVE)	17	Bijlage I Contactgegevens RiBA	33
5.3 Doorgaande lijn; Beleidsafstemming en overdracht met het voortgezet onderwijs (VO)	17	Bijlage II Deelnemende scholen en besturen	34
5.4 Thuiszitters	18	Bijlage III Begroting 2020	35
5.5 Onderwijsinspectie; Variawet	18	Bijlage IV Verklarende woordenlijst	36
5.6 Afstemming andere samenwerkingsverbanden (grensverkeer)	18		
5.7 Leerlingenvervoer	18		

1 | Onze missie, opdracht

De samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs hebben wettelijk de volgende opdracht meegekregen (artikel 18a WPO):

'Het samenwerkingsverband stelt zich ten doel een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen te realiseren zodat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces doormaken en leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen'

Samenhang krijgt bij samenwerkingsverband RiBA vorm in een integrale, gezamenlijke aanpak. De leerkrachten en intern begeleiders binnen een school vormen samen de basis om expertise op te bouwen en passend onderwijs vorm te geven. Tussen scholen worden expertises uitgewisseld en schoolbesturen zijn hier faciliterend in. Scholen zijn zelf verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het samenwerkingsverband.

Het samenwerkingsverband komt het best tot zijn recht als de basis op orde is. In verbinding met de scholen en partijen als voorscholen, voortgezet onderwijs, CJG en gemeente kan integraliteit en continuïteit feitelijk vorm krijgen in een passende onderwijsplek voor ieder kind. Want

Ieder kind heeft recht op ontwikkeling en een passend ontwikkelingsaanbod.

Het netwerk van scholen in het werkgebied van RiBA legt zich toe op de realisatie van:

- een thuisnabij ontwikkelingsaanbod voor ieder kind;
- een integraal dekkend ontwikkelingsaanbod van onderwijs, jeugdhulp en buitenschoolse opvang voor ieder kind.

1.1 Visie; hoe geven wij ons toekomstbeeld vorm?

1. Een thuisnabij ontwikkelingsaanbod voor ieder kind

Vanuit het perspectief van een kind is het van belang om zo lang mogelijk in de eigen, directe omgeving naar school te gaan. Thuisnabij onderwijs is daarom een vanzelfsprekend streven in het tegemoetkomen aan de behoeften van een kind, zowel op sociaal gebied als op het vlak van onderwijs in een betekenisvolle, vertrouwde context. Scholen kunnen door het ontwikkelen van een brede basisondersteuning een bijdrage leveren aan thuisnabij onderwijs.

Thuisnabij betekent niet alleen het faciliteren van de leerling in zijn of haar eigen omgeving, maar juist het bieden van ondersteuning aan hen die het grootste deel van de leeromgeving mogelijk maken: de leerkrachten. Dit maakt het klaslokaal startpunt voor de focus van ondersteuning; door een leerkracht competent te laten zijn in zijn of haar vak, bied je ondersteuning aan een leerling en duurzame ondersteuning binnen een school.

2. Een integraal dekkend ontwikkelingsaanbod van onderwijs, jeugdhulp en buitenschoolse opvang voor ieder kind.

Dit wordt gerealiseerd door scholen van het samenwerkingsverband, de CJG's, wijkteams, voor-, vroeg- en naschoolse instellingen en het voortgezet onderwijs. Bij de ontwikkeling van het aanbod wordt waar mogelijk de continuïteit ondersteund en is oog voor een effectieve spreiding en uitwisseling binnen ons werkgebied. Schoolbesturen bevorderen onderlinge uitwisseling van kennis en expertise als onderdeel van het integrale, dekkende aanbod.

Kinderen hebben niet alleen onderwijs- en opvoedvragen als zijnde knelpunten waar naar gekeken moet worden. Inspelen op waar kinderen goed in zijn, waar interesses liggen is net zo relevant in het vormgeven van een aanpak om een kind te laten ontwikkelen. Dit noemen we optimistisch pedagogisch handelen. De samenwerking met derden speelt altijd in op zowel stimulerende, helpende als belemmerende factoren. Wij bieden ondersteuning aan de leerling via de leerkracht en de structuren die onderwijs en jeugdhulp mogelijk maken. We beogen maatwerk, met inachtneming van de verantwoordelijkheden van verschillende partijen rondom de leerling. Dit geeft de kanttekening dat vanuit het samenwerkingsverband niet alle oplossingen voor een leerling kunnen worden geboden, omdat het soms het werkterrein van een ander betreft.

1.2 Belangrijkste ambities ondersteuningsplan 2020-2024

Het verschuiven van de curatieve inzet van RiBA naar een meer preventieve aanpak.

Bij de bespreking van leerlingen wordt nog regelmatig gebruik gemaakt van diagnoses en medische terminologie. RiBA beoogt met haar inzet allereerst het formuleren van handelingsgericht advies. Het nemen van preventieve maatregelen en het normaliseren van gedrag zijn aspecten die we zowel op school als samen met de omgeving nadrukkelijk willen vormgeven en uitbreiden.

Het verbeteren van de aansluiting tussen onderwijs en jeugdzorg.

In de huidige situatie (2019) sluiten de systemen van onderwijs en zorg in de BAR-regio nog niet naadloos op elkaar aan. Het is onze ambitie om deze aansluiting te verbeteren. Dit betekent niet dat het samenwerkingsverband zich gaat richten op (elementen van) jeugdhulp. We willen vooral het vertrouwen versterken, door een meer flexibele inzet en financiering in aansluiting op het rapport 'met andere ogen', het uitwisselen van expertise, het verbeteren van de gezamenlijke aanpak. Gezamenlijk vastgestelde doelen en een gezamenlijk ontwikkelplan voor passend onderwijs in de BAR-regio geven hier concreet vorm aan.

Uitgangspunten

Samenwerkingsverband Passend Onderwijs RiBA is een netwerk van samenwerkende scholen in de gemeenten Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk (BAR-gemeenten). De scholen delen de volgende pedagogische waarden:

- Wij erkennen dat ieder kind het recht heeft op optimale ontwikkeling.
- Wij gunnen ieder kind een breed, passend ontwikkelingsaanbod.
- Wij willen in het ontwikkelingsaanbod uitgaan van de individualiteit van ieder kind.
- Wij erkennen dat individualiteit zich in gemeenschappelijkheid met andere kinderen en volwassenen ontwikkelt.
- Wij zien gemeenschappelijkheid als de basis voor de ontwikkeling van eigen verantwoordelijkheid.
- Wij stimuleren de ontwikkeling van competenties van kinderen voor volwaardige deelname aan de maatschappij.

Uitgangspunten voor de samenwerking tussen partijen verbonden aan het samenwerkingsverband zijn:

- Samenwerking is op basis van gelijkwaardigheid.
- Deelname is vanzelfsprekend; scholen en schoolbesturen zijn samen verantwoordelijk voor de verdeling van de ondersteuningsmiddelen en de bijbehorende inzet.
- Deelname is niet vrijblijvend; Wij verbinden ons aan de ambitie dat geen enkel kind langer dan drie maanden thuiszit zonder passend aanbod van onderwijs en/of zorg. (landelijk thuiszitterspact).
- Ontwikkeling van het samenwerkingsverband is gerelateerd aan de ontwikkeling van de scholen en schoolteams die het samenwerkingsverband vormen.
- Samenwerking begint bij een preventieve aanpak om waar mogelijk een curatieve aanpak te voorkomen.

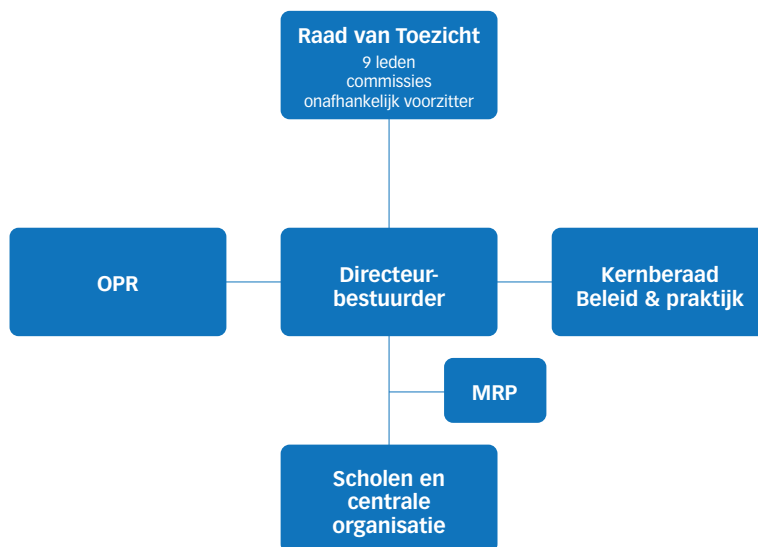
- Continuïteit van de organisatie wordt geborgd in overleggen tussen partijen binnen het samenwerkingsverband en bijbehorende afspraken.
- Overleggen worden gezamenlijk door schoolbesturen en het samenwerkingsverband gefaciliteerd.
- Partijen geven ieder onder eigen verantwoordelijkheid uitvoering aan gemaakte afspraken.
- Alle partijen zijn op de verschillende niveaus verantwoordelijk voor een zo optimaal mogelijke ontwikkeling van het kind. Dit doen we door het realiseren van uitwisseling en verbindingen voor de gezamenlijke ontwikkeling van het samenwerkingsverband.

2 | Organisatie en bestuurlijke inrichting

2.1 Samenwerkingsverband passend onderwijs; Rechtspersoon en bestuursmodel

Bij Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs RiBA zijn acht schoolbesturen aangesloten. De stichting kent als organen het College van Bestuur (bestaand uit de directeur-bestuurder) en de Raad van Toezicht (bestaand uit een onafhankelijke voorzitter en vertegenwoordigers van alle deelnemende schoolbesturen en een vertegenwoordiger vanuit de OPR). De raad van toezicht heeft een toezichhoudende en adviserende rol richting het college van bestuur. Het Kernberaad Beleid & Praktijk bestaat uit een vertegenwoordiging van schoolleiders vanuit de verschillende schoolbesturen en adviseert het college van bestuur over bestaand en nieuw beleid van RiBA. Ook worden informatie en ervaringen rondom onderwijsondersteuning uitgewisseld.

Organogram:

2.2 Personele bezetting

Voor alle professionals werkzaam voor samenwerkingsverband RiBA geldt dat zij, naast onderwijsspecialist, ook samenwerkingspartner zijn. In die hoedanigheid zijn zij medeverantwoordelijk voor ieder kind in het samenwerkingsverband en tegelijkertijd verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het samenwerkingsverband. De personele bezetting van samenwerkingsverband RiBA is samengesteld uit werknemers die in dienst zijn van het samenwerkingsverband, personeelsleden die op inleenbasis zijn 'uitgeleend' aan het samenwerkingsverband en personeelsleden die werkzaamheden verrichten voor het samenwerkingsverband op contractbasis.

2.2.1 Directeur-bestuurder

De werkgeversrol wordt in de praktijk vervuld door een bezoldigd directeur-bestuurder, verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken en aansturing binnen RiBA. Dit betreft onder andere:

- het leiding geven aan personeel benoemd in de centrale dienst, personeel op inleenbasis en personeel werkend op contractbasis;
- het vertegenwoordigen van het samenwerkingsverband naar externen;
- het ontwikkelen en uitvoeren van beleid;
- het afhandelen van klachten;
- het aanspreken van de besturen van de scholen op (aan passend onderwijs gerelateerde) kwaliteit en resultaten;
- de uitvoering van beleid, begroting en aanlevering van kengetallen, zoals vastgesteld in het ondersteuningsplan;
- informeren en in gesprek gaan met de Raad van Toezicht, de OPR en de MR-P.

2.2.2 Consulenten Passend Onderwijs

Het team 'Consulenten Passend Onderwijs' van SWV RiBA is samengesteld uit diverse (onderwijs)specialisten zoals orthopedagogen, (GZ-)psychologen en ambulante ondersteuners. Orthopedagogen en (GZ-)psychologen hebben een wetenschappelijke opleiding en een diagnostiekbevoegdheid. Men noemen we ook wel gedragswetenschappers. Daarnaast maken leerkrachten met expertise op het gebied van specifieke onderwijsbehoeften gerelateerd aan het speciaal onderwijs cluster 3, 4 en het speciaal basisonderwijs deel uit van het team consulenten. De consulenten worden ingezet ter ondersteuning van de groepsleerkracht.

2.2.3 Trajectbegeleiders

De trajectbegeleiders zijn medewerkers van het samenwerkingsverband die op onafhankelijke en objectieve wijze de arrangerende gesprekken (HIA) over leerlingen in samenwerkingsverband RiBA leiden. De trajectbegeleider verbindt ouders, school en externe deskundigen in het zoeken naar het nieuw perspectief voor een leerling. De trajectbegeleider heeft een interne opleiding gevolgd voor deze rol.

2.2.4 Beleidsmatige en secretariële ondersteuning

De beleidsmedewerkers ondersteunen, monitoren, bereiden het beleid voor en evalueren in opdracht van de directie van het samenwerkingsverband.

De beleidsmedewerkers ondersteunen de administratieve verrichtingen zoals de verwerkingen in Kindkans van het samenwerkingsverband in opdracht van de directeur-bestuurder.

2.2.5 Ondersteuning in de financiële administratie

De financiële administratie wordt beheerd door een administratiekantoor in opdracht van de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband.

2.3 Medezeggenschap (OPR & MR)

RiBA kent twee organen voor medezeggenschap: de ondersteuningsplanraad (OPR) en de medezeggenschapsraad-personeel (MR-P).

Ondersteuningsplanraad (OPR)

De ondersteuningsplanraad bestaat uit ouders en onderwijsmedewerkers en heeft instemmingsrecht op dit ondersteuningsplan. Alle besturen worden vertegenwoordigd in de Ondersteuningsplanraad. Naast het formele instemmingsrecht vindt het samenwerkingsverband het van belang ouders en personeel te betrekken bij haar beleidsvorming. Bij voorkeur fungeert de Ondersteuningsplanraad tevens als klankbord voor de besturen en adviseert zij in de besluitvorming. De huidige zetelverdeling in de OPR is te vinden op de website van het samenwerkingsverband (www.swv-riba.nl/over-ons/#mr).

Medezeggenschapsraad-personeel (MR-P)

De MR-P bestaat uit minimaal 2 personen die door de medewerkers van RiBA zijn gekozen uit haar eigen geleding. De MR-P heeft instemmingsrecht en adviesrecht op verscheidene personele aangelegenheden, zoals de formatie van RiBA (kwalitatief en kwantitatief), arbeidsvoorwaarden (nascholing, verlofregeling, vergoedingen), arbeidsomstandigheden (ziekteverzuim, ARBO, taakbelasting), beoordeling en beloning van het personeel.

3 | Positionering samenwerkingsverband

Belangrijke uitgangspunten die voorwaardelijk zijn aan de inzet van het samenwerkingsverband, zijn de zorgplicht en de basisondersteuning.

3.1 Zorgplicht

Formeel heeft het samenwerkingsverband geen rol bij de uitvoering van de zorgplicht. Zij is er wel bij geholpen als scholen en schoolbesturen handelen in lijn met de kaders die vanuit de zorgplicht gesteld zijn.

Schoolbesturen hebben op basis van de Wet Passend Onderwijs zorgplicht voor iedere leerling die op een van haar scholen schriftelijk is aangemeld. Uitgangspunt is dat altijd eerst de overweging wordt gemaakt of de aangemelde leerling passend onderwijs geboden kan worden op de school van aanmelding, op een andere school van het bestuur of op een andere school in de buurt. Indien er geen passend onderwijsaanbod voor een leerling mogelijk is, wordt samen met het samenwerkingsverband een passend onderwijsarrangement met een passende vorm van ondersteuning voor de leerling en/of de leerkracht, ontwikkeld.

3.2 Basisondersteuning

Het dekkend netwerk van onderwijsondersteuning in het samenwerkingsverband is een continuüm van de basiskwaliteit van reguliere basisscholen die zij vanuit hun wettelijke opdracht moeten kunnen bieden. Bovenop deze basiskwaliteit moeten alle scholen basisondersteuning bieden zoals afgesproken in het samenwerkingsverband. Elke school beschikt over een schoolondersteuningsprofiel (SOP) waarin de basisondersteuning beschreven staat. Voor de basisondersteuning zijn de reguliere basisschool en het schoolbestuur verantwoordelijk.

Indien de onderwijsbehoefte van een leerling de basisondersteuning overstijgt, kan met het samenwerkingsverband een arrangement voor de leerling ontwikkeld worden op de school. Voor enkele leerlingen zal het arrangement van een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig zijn voor een plaats op een school voor speciaal (basis)onderwijs. Het speciaal onderwijs (SO) en speciaal basisonderwijs (SBO) hebben een uitgebreider niveau van basisondersteuning en een veelomvattender SOP.

De ondersteuning van het samenwerkingsverband kan alleen goed vorm krijgen wanneer de basisondersteuning op scholen op orde is.

Continuüm van ondersteuning:

3.2.1 Basisondersteuning binnen RiBA

De basisondersteuning die is afgesproken in samenwerkingsverband RiBA waarbij de school:

- handelingsgericht en planmatig werkt;
- actief participeert in de onderwijs ondersteuningsstructuur van het samenwerkingsverband;
- en in staat is om preventieve en lichte ondersteunende interventies uit te voeren in de klas.

Sub a. Een school werkt handelingsgericht als zij systematisch de principes van het handelingsgericht werken toepast.

Sub b. Een basisschool participeert in de onderwijs ondersteuningsstructuur van het samenwerkingsverband door deelname aan een schoolondersteuningsteam (SOT), arrangerende gesprekken (HIA) en de netwerken. Ook helpt een basisschool waar nodig mee bij de plaatsing van voorschoolse, externe leerlingen en de overgang naar het voortgezet onderwijs.

Sub c. Uitgangspunt is dat deze handelingen tot het handelingsrepertoire van de basisschool behoren:

- het toepassen van dyslexieprotocollen;
- het toepassen van dyscalculieprotocollen;
- het bieden van ondersteuning voor leerlingen met een taalachterstand;
- tegemoetkomen aan verschillen in cognitieve eigenschappen tussen leerlingen;
- tegemoetkomen aan verschillen in sociaal-emotionele eigenschappen tussen leerlingen;
- het bieden van individuele begeleiding en/of een prikkelarme werkplek;
- het werken met een aanpak ter regulering van gedrag;
- het werken met een pestprotocol;
- een protocol medische handelingen;
- van alle scholen wordt verwacht dat zij een onderwijsvoorziening treffen voor (hoog- of meer)begaafde leerlingen.

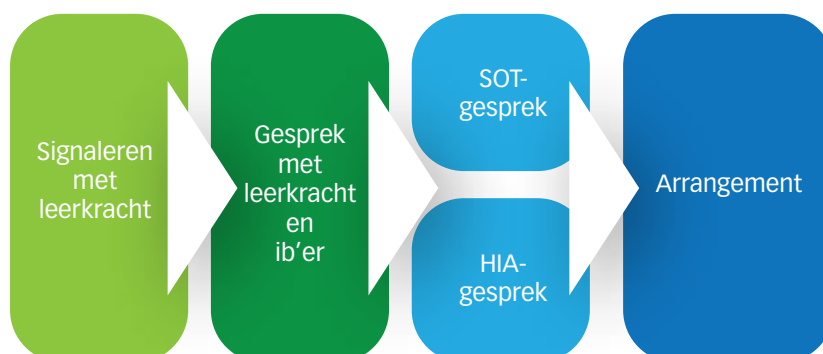
Dit betekent dat het samenwerkingsverband in principe geen ondersteuning biedt voor basisondersteuning. Gerichte, incidentele consultatie is wel mogelijk.

Op basis van leerlingkenmerken wordt verwacht dat de basisondersteuning minimaal voldoende is om leerlingen met een uitstroomverwachting eind groep 6 passend onderwijs te bieden in de reguliere basisschool.

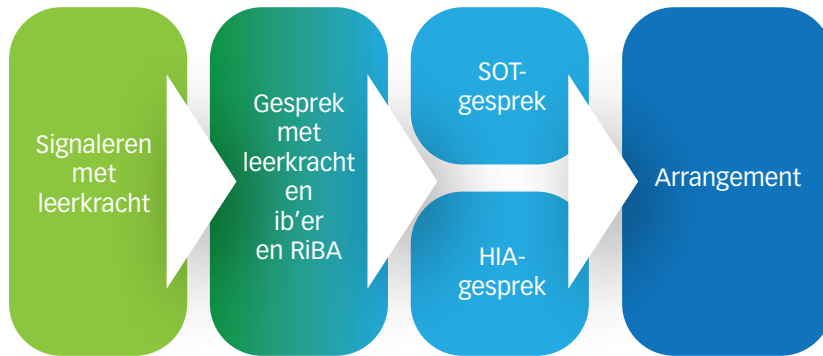
3.3 De route van ondersteuningstoewijzing

Als de basisvoorwaarden voor goed onderwijs op de school op orde zijn, geeft de route van ondersteuningstoewijzing aan welke stappen er worden gezet in het proces van handelingsgericht, integraal arrangeren. Dit proces start bij het door een leerkracht signaleren van een onderwijsbehoefte bij een leerling en eindigt op het moment dat een passend arrangement gevonden is.

Gesprekken in de schoolomgeving leiden tot arrangementen.

Het ondersteuningsplan 2020-2024 is erop gericht om eerder het samenwerkingsverband en externe partijen in te schakelen. Waar de nadruk voor RiBA voorheen lag bij de SOT's, HIA's en arrangementen (de blauwe elementen), zal de inzet meer verschuiven naar preventie rondom de gesprekken met leerkrachten en intern begeleiders (de tweede, donkergroene stap in de route). Dit betekent een gedeelde verantwoordelijkheid voor alle betrokkenen om een preventief netwerk in te schakelen. Op basis van de behoeftes van individuele scholen zal RiBA hierbij maatwerkondersteuning bieden en waar nodig een gezamenlijk plan van aanpak ontwikkelen.

De route van ondersteuningstoewijzing bij RiBA kan als volgt worden toegelicht:

3.3.1 Signaleren

De leerkracht signaleert op basis van structurele evaluaties en observaties in de klas welke onderwijsbehoeften een leerling heeft. Meestal kan de leerkracht op eigen kracht tegemoet komen aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen in de klas. Ouders worden geïnformeerd.

3.3.2 In gesprek met de Intern Begeleider

Op het moment dat de leerkracht handelingsverlegen is, vindt consultatie van de intern begeleider (IB) plaats. Op basis van dit overleg wordt een antwoord gezocht op de ondersteuningsvraag van de leerkracht en of de onderwijsvraag van de leerling. Ouders worden in dit gesprek betrokken. Dit gesprek kan uitgebreid worden met deskundigen van het samenwerkingsverband, CJG of bijvoorbeeld het wijkteam en heeft geen vastgelegde vorm. Iedere school heeft een gedragswetenschapper van RiBA toegekend gekregen die hiervoor geconsulteerd kan worden.

Doel is het vinden van één of meer laagdrempelige interventies die een oplossing kunnen bieden voor de ondersteuningsvraag. Deze interventies kunnen zowel binnen als buiten school plaatsvinden, in een individuele setting of in een groepssetting.

Vanwege de preventieve aard van dit gesprek, is het van belang dat de school vanuit de intern begeleider dit in een vroeg stadium initieert. Hoe eerder een passende aanpak kan worden gevonden, hoe beter. Met preventieve inzet kan worden voorkomen dat een ondersteuningsvraag groeit of escaleert.

Preventieve inzet met de leerkracht en intern begeleider

3.3.3 Hulpvragen in Kindkans

Wanneer school een onderwijsvraag heeft over een leerling, die de basisondersteuning overstijgt en waar geen preventief aanbod voor is gevonden, wordt de vraag na overleg met de gedragswetenschapper van RiBA als hulpvraag aangemeld in Kindkans.

Alle scholen in samenwerkingsverband RiBA maken gebruik van het digitale leerlingvolgsysteem (LVS) ParnasSys. ParnasSys is op het niveau van het samenwerkingsverband gekoppeld aan het digitaal monitorsysteem Kindkans. Hulpvragen worden samen met de informatie uit ParnasSys en aanvullende bevindingen digitaal in Kindkans geplaatst. Kindkans ondersteunt en vergemakkelijkt de administratieve taak van iedere leerkracht, intern begeleider en consultant die betrokken is bij de ondersteuning. Het systeem biedt rechthebbenden de mogelijkheid om de geboden ondersteuning per hulpvraag te bewaken, te monitoren en te evalueren. Door middel van Kindkans worden tevens de kengetallen van het samenwerkingsverband verzameld. Kindkans is een gesloten systeem waardoor de privacy van de leerling en ouders is gegarandeerd.

3.3.4 Aanpak onderwijsvraag

Bij het opstellen van de onderwijsvraag kunnen de intern begeleider en de leerkracht een keuze maken uit een gesprek in de school met de medewerkers van het schoolondersteuningsteam (SOT) of een handelingsgericht integraal arrangerend gesprek (HIA).

Beide aanpakken gaan ervan uit dat al eerder gesprekken plaats hebben gevonden, in ieder geval met ouders en het samenwerkingsverband. Ook is een preventieve aanpak ontoereikend gebleken.

Schoolondersteuningsteam (SOT)

Indien zowel leerkracht als intern begeleider (en ouders) handelingsverlegen zijn, doch helder zicht hebben op de benodigde onderwijssteuning voor een leerling, roept de intern begeleider de hulp in van het schoolondersteuningsteam (SOT). Het SOT bestaat uit de leerkracht, intern begeleider, ouders, gedragswetenschapper van samenwerkingsverband RiBA en een vertegenwoordiger van het wijkteam. Ook andere deskundigen kunnen bij het gesprek in het schoolondersteuningsteam worden betrokken. Zowel stimulerende, belemmerende als helpende factoren worden in kaart gebracht.

Doel van een SOT is te komen tot een aangepast ontwikkelingsperspectief (OPP) voor de leerling en de leerkracht.

Handelingsgericht Integraal Arrangeren (HIA)

HIA is in een intensief gesprek op zoek gaan naar nieuw perspectief op school en in het gezin. Dit doen we samen met de leerkracht, intern begeleider, ouders, gedragswetenschapper, wijkteamlid en eventuele andere ondersteunende deskundigen. Onder leiding van een onafhankelijk trajectbegeleider wordt –op gelijkwaardige basis– door betrokkenen nieuw perspectief voor een leerling gecreëerd. Zowel stimulerende, belemmerende als helpende factoren komen aan de orde. De trajectbegeleider en gedragswetenschapper hebben gezamenlijk namens het samenwerkingsverband het mandaat om een arrangement te ontwikkelen. Indien het perspectief niet ontstaat op de huidige school, wordt een andere school betrokken bij het HIA-gesprek om te verkennen of op die school een passend onderwijsarrangement gerealiseerd kan worden. Doorgaans zal een HIA-gesprek plaatsvinden na een overleg in het schoolondersteuningsteam (SOT). Als de school en de gedragswetenschapper direct willen schakelen naar een HIA-gesprek, dan is dat mogelijk.

3.3.5 Ontwikkelingsperspectief (OPP)

Voor leerlingen die extra onderwijssteuning nodig hebben, stelt de school een Ontwikkelingsperspectief (OPP) op. Dit voorschrift is opgenomen in de wet Passend Onderwijs. De school voert op overeenstemming gericht overleg met de ouders over het uitvoeringsdeel van het OPP. In het OPP worden de doelen van het onderwijs vastgelegd, de onderbouwing daarvan en de onderwijssteuning die de leerling krijgt. De school evalueert het Ontwikkelingsperspectief ten minste één keer per schooljaar.

Het samenwerkingsverband biedt de mogelijkheid om de kinderen met een OPP te bespreken. Het is echter niet zo dat alle kinderen met een OPP ondersteuning krijgen vanuit RiBA.

4 | Ondersteuning

4.1 Onderwijsarrangementen

Het samenwerkingsverband heeft een breed scala aan deskundigen in dienst met wie maatwerk voor een leerling in de vorm van een arrangement ontwikkeld wordt. Consulents kunnen onder de noemer gedragswetenschapper of ambulante ondersteuner met hun expertise een bijdrage leveren aan de uitvoering en invulling van een arrangement. Arrangementen worden in het SOT- of een HIA-gesprek afgesproken. Arrangementen komen voort uit de hulpvraag van de school, gebaseerd op de ondersteuningsbehoefte van een leerling en zijn vooral gericht op ondersteuning van de leerkracht, naast de leerling en ouders. Waar mogelijk vindt clustering van arrangementen plaats.

4.2 Soorten arrangementen

In samenwerkingsverband RiBA wordt onderscheid gemaakt tussen een arrangement voor ambulante ondersteuning (AO), een arrangement voor onderwijsondersteuning (OO), het school maatwerk arrangement (SMA), onderwijs-jeugdhulparrangement (OJA) en de toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor het speciaal (basis)onderwijs.

Ambulante Ondersteuning (AO): Ambulante ondersteuning kan worden ingezet om de groepsleerkracht te ondersteunen bij het in kaart brengen en afstemmen op de onderwijsbehoeften van een leerling in de klas. In het kader van preventief werken kan er een arrangement op schoolniveau gefaciliteerd worden, zoals een dagdeel vaste AO op een school.

Onderwijs Ondersteuning (OO): Een arrangement OO (extra handen in de klas) wordt toegekend aan leerlingen die anders aangewezen zouden zijn op een plaats in het speciaal onderwijs en intensieve begeleiding nodig hebben om te kunnen functioneren binnen het regulier basisonderwijs. Dit arrangement is maatwerk en wordt vastgesteld op basis van de behoeften van ieder kind afzonderlijk.

School Maatwerk Arrangement (SMA): Aanleiding tot het ontwikkelen van het SMA is de behoefte om individuele arrangementen voor leerlingen –die anders op speciaal onderwijs zouden zijn aangewezen en/of intensieve begeleiding nodig hebben om te kunnen functioneren binnen het regulier basisonderwijs– binnen een school te clusteren. Door clustering van AO en OO arrangementen profiteren meerdere leerlingen van het arrangement, kan de ondersteuning preventief aangeboden worden en is er minder bureaucratie. Clustering van arrangementen draagt bovendien bij aan deskundigheidsbevordering van de leerkrachten en intern begeleider en versterkt zodoende ook de basiskwaliteit van het onderwijs.

Onderwijs-jeugdhulp arrangement (OJA)

Een OJA is een voorziening waarbij voor meerdere leerlingen onderwijs en zorg in dezelfde setting wordt geboden. Voornemen is om bestaand OJA-aanbod te bestendigen en waar mogelijk uit te breiden. De BAR-gemeentes zijn hierbij belangrijke partijen, zowel inhoudelijk als financieel.

De eerder geschetste verschuiving van curatief naar preventief leidt tot de veronderstelling dat het aantal arrangementen op termijn zal afnemen als deze aanpak wordt doorgevoerd.

Evaluatie van het arrangement en monitoring

Voordat het arrangement daadwerkelijk start, worden afspraken gemaakt over de doelen van het arrangement en evaluatie. Arrangementen worden minimaal elk half jaar in het SOT geëvalueerd. De evaluatie wordt cyclisch ingericht en de opbrengsten worden opgenomen in het leerlingdossier van Kindkans. Op het niveau van het samenwerkingsverband wordt daarnaast een monitorfunctie belegd: hier worden aantallen, doorlooptijd en kosten van de arrangementen bijgehouden ten behoeve van beleidskeuzes in de toekomst. Dezelfde afspraken gelden voor een TLV. Een TLV wordt voor minimaal een jaar afgegeven en maximaal voor de duur van de basisschoolperiode.

4.3 Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) SBO en SO

Soms kan ondanks de basisondersteuning en een arrangement onvoldoende ondersteuning worden geboden op een basisschool. In dat geval zal onderzocht worden of een school voor speciaal (basis)onderwijs passend onderwijs kan bieden. Deze keuze wordt altijd gemaakt in gesprek met de school en de ouders van het kind. Voor een plaats op een school in het speciaal (basis)onderwijs is altijd een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig. Deze kan worden afgegeven op basis van een HIA-gesprek. De TLV wordt aangevraagd door de school waar de leerling ingeschreven staat.

In sommige gevallen is er (nog) geen school betrokken, omdat het een kind op de voorschool betreft of omdat een leerling van een andere school komt dan de scholen binnen het samenwerkingsverband, of uit een zorginstelling. Dit noemen we een externe leerling. De betrokkenheid van een reguliere school binnen het samenwerkingsverband bij deze leerlingen is noodzakelijk om tot een TLV te komen.

Toelaatbaarheidsverklaring (TLV): Indien in een breed gevoerd integraal arrangerend gesprek vastgesteld wordt dat alleen een school voor speciaal (basis)onderwijs tegemoet kan komen aan de onderwijsbehoeften van de leerling, wordt overgegaan tot het afgeven van een TLV.

De school voor speciaal (basis)onderwijs is bij voorkeur betrokken in dit gesprek. Als leerlingen vanuit een voorschoolse voorziening (bijv. medisch kinderdagverblijf) worden aangemeld voor speciaal (basis)onderwijs, wordt altijd een HIA-gesprek georganiseerd.

Scholen voor speciaal (basis)onderwijs hebben een TLV nodig om een leerling op de school te kunnen inschrijven. Het bevoegd gezag van de (basis)school vraagt de TLV aan en het samenwerkingsverband geeft de TLV af op basis van het deskundigenadvies en de gesprekken die gevoerd zijn met ouders en deskundigen over de leerling. Het streven is om overeenstemming te hebben met de ouders over het perspectief van de leerling. Voordat het samenwerkingsverband een besluit kan nemen over de toelaatbaarheidsverklaring, dienen twee onafhankelijke deskundigen advies te geven. De eerste deskundige is een gedragswetenschapper in dienst van RiBA. De tweede deskundige is een kinder- of jeugdpsycholoog, een pedagoog, een kinderpsychiater, een maatschappelijk werker of een arts. In het HIA-gesprek zijn beide deskundigen aanwezig en worden de deskundigenadviezen in één gesprek geïntegreerd en in alle openheid met ouders besproken.

De TLV-SO is landelijk geldig. De TLV-SBO is in het samenwerkingsverband waarin de TLV afgegeven is geldig. Ouders mogen kiezen op welke school voor speciaal (basis)onderwijs zij de TLV willen verzilveren. Voor TLV-SBO geldt de grensverkeerregeling als een ouder de TLV in een ander samenwerkingsverband wil verzilveren. Ook voor s(b)o scholen geldt de zorgplicht als een leerling een TLV heeft.

4.4 Scholen voor speciaal (basis)onderwijs

Binnen de grenzen van samenwerkingsverband RiBA staat een school voor speciaal basisonderwijs (SBO De Burcht) en een school voor speciaal onderwijs (SO De Wilgen). De scholen voor speciaal (basis)onderwijs onderscheiden zich door hun specialisme in het aanbod voor leerlingen met onderwijsbehoeften die de reguliere

basisschool te boven gaan. Voor deze scholen geldt dat de groepen meestal kleiner zijn dan in het regulier onderwijs, waardoor de intensiteit van het onderwijsaanbod voor de leerling groter kan zijn. Ook de speciale (basis)school krijgt een gedragswetenschapper toegewezen vanuit RiBA.

Het samenwerkingsverband onderhoudt goede contacten met scholen voor speciaal onderwijs die leerlingen ontvangen uit Ridderkerk, Barendrecht en de Albrandswaard. Ook met de besturen voor speciaal onderwijs cluster 1 (onderwijs aan leerlingen met een visuele beperking) en cluster 2 (dove en slechthorende leerlingen en leerlingen met een communicatieve beperking) wordt regelmatig contact onderhouden. Indien de onderwijsbehoefte van een leerling vraagt om expertise die de scholen binnen de grenzen van samenwerkingsverband RiBA niet kunnen bieden, bestaat de mogelijkheid een leerling toelaatbaar te verklaren voor een van deze scholen. Het samenwerkingsverband heeft de bevoegdheid een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) af te geven voor het speciaal basisonderwijs en voor de speciaal onderwijs 3-scholen (verstandelijk beperkt en langdurig zieke kinderen) en speciaal onderwijs 4-scholen (kinderen met gedragsproblemen en psychiatrische problematiek). Het samenwerkingsverband heeft echter geen bevoegdheid tot het afgeven van de toelaatbaarheidsverklaring voor cluster 1 en cluster 2 scholen. Ook niet voor het VSO, daarvoor is Koers VO, samenwerkingsverband voor het voortgezet onderwijs in regio Rotterdam. Deze toelaatbaarheidsverklaring wordt afgegeven door een commissie verbonden aan de cluster 1 of cluster 2 scholen of het Samenwerkingsverband voor voortgezet onderwijs. Ouders vragen toelating aan voor hun kind bij deze commissies. Samenwerkingsverband RiBA kan de aanvraag voor een toelaatbaarheidsverklaring wel ondersteunen. Ook kan er voor leerlingen op speciaal (basis)onderwijs aanvullend op hun basisondersteuning een arrangement toegekend worden.

4.5 Terugplaatsing van leerlingen uit het S(B)O naar het reguliere basisonderwijs

Terugplaatsing van leerling uit het speciaal (basis)onderwijs naar het regulier onderwijs is bij een positieve ontwikkeling van de leerling mogelijk. Om deze mogelijkheid open te houden, geeft het samenwerkingsverband in enkele gevallen, toelaatbaarheidsverklaringen af met een relatief korte geldigheidsduur, zorgt de verwijzende basisschool ervoor dat in de aanvraag het doel van het verblijf in het speciaal (basis)onderwijs helder omschreven staat en vraagt het samenwerkingsverband ook evaluaties van geplaatste leerlingen. RiBA biedt ambulante ondersteuning van de leerkracht van de basisschool aan bij terugplaatsing van een leerling. Een leerling van het speciaal (basis)onderwijs kan vanzelfsprekend altijd door ouders aangemeld worden op een reguliere basisschool. De basisschool zal in een (HIA-)gesprek de overweging maken of deze, eventueel met ondersteuning van het samenwerkingsverband, tegemoet kan komen aan de onderwijsbehoeften van de leerling.

5 | Passend onderwijs in integraal perspectief

RiBA werkt samen met de BAR-gemeentes en andere maatschappelijke partners op het gebied van onderwijs en zorg om passend onderwijs te realiseren. RiBA wil als kernpartner haar bijdrage leveren om ondersteuning aan kinderen zo integraal en thuisnabij mogelijk te realiseren. Gezamenlijk maken we sluitende afspraken om te zorgen voor samenhang tussen onderwijsondersteuning in de school en jeugd- en welzijnsvoorzieningen, opvoedings- en opgroeiondersteuning en jeugdhulp buiten de school. Ook het faciliteren van continuïteit in een doorgaande lijn en voorkomen van thuiszitters zijn belangrijke thema's binnen de samenwerking.

5.1 Afstemming Jeugdhulp en Passend Onderwijs

5.1.1 Beleid

Gemeenten moeten op basis van de Jeugdwet integraal beleid ontwikkelen en maatwerk bieden op het gebied van jeugdhulp. De BAR-gemeentes willen dit afstemmen op de lokale situatie en de mogelijkheden en de behoeften van de individuele jeugdigen en hun ouders. De gemeenten Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk (BAR-gemeentes) vallen volledig samen met het gebied dat bestreken wordt door samenwerkingsverband RiBA. Dit vergemakkelijkt de mogelijkheid tot afstemming van wederzijds beleid. Het is de gezamenlijke wens om de uitvoering van taken op elkaar af te stemmen.

Samenwerkingsverband RiBA stemt ook haar ondersteuningsplan af met de gemeenten. En gemeenten stemmen hun beleidsplan jeugd af met het samenwerkingsverband. In dit plan staat onder meer de visie van de gemeente en de uitvoering van het beleid beschreven, waaronder regels over de toekenning van individuele voorzieningen, de wijze van beoordeling en de afweging van toekenning. Ook de afstemming van preventief jeugdbeleid is van belang.

Daarnaast voeren gemeenten en schoolbesturen overleg om het onderwijsbeleid vorm en inhoud te geven in Lokale Educatieve Agenda's (LEA), waarin schoolbesturen en beleidsmakers van de gemeenten elkaar ontmoeten en in de Regionaal Educatieve Agenda (REA), waarin het samenwerkingsverband en bestuurders van de gemeenten elkaar treffen.

Thema's van het overleg met de beleidsmakers en de gemeentebeleidsuitvoerders zijn: afstemming op Jeugdhulp, voor- en vroegschoolse educatie (VVE), onderwijsachterstandenbeleid (OAB) en afstemming op het voortgezet onderwijs in de regio. Ook komen thema's zoals thuiszitters, verzuimbeleid, leerlingenvervoer, de brede school, IKC, doorgaande lijn en veiligheid in en om de school aan de orde.

5.1.2 Uitvoering

De ondersteuningsketen jeugd en onderwijs ziet er vanuit RiBA zo uit (2019):

Signalering – aanmelding hulpvraag – bespreking – onderwijsarrangement – aanvraag jeugdhulp – toetsing aanvraag – toekenning of afwijzing aanvraag jeugdhulp.

Feitelijk sluiten twee werkprocessen op elkaar aan; die van RiBA en die van jeugdhulp. RiBA beoogt deze keten slimmer in te richten en te verkorten. Hiervoor is een gezamenlijke visie en aanpak nodig voor jeugd en onderwijs. Thema's die hierbij onder andere aan de orde komen zijn:

- Aanwezigheid en inzet van wijkteam en CJG bij SOT's en HIA's.
- Effectief mandaat van gemeentemedewerkers.
- Passende onderwijs jeugd arrangementen (OJA).
- Omgaan met wachtlijsten.
- Doorzettingsmacht bij het realiseren van jeugdhulp.
- Doorzettingsmacht ter voorkoming van thuiszitters.
- Inhoudelijke afspraken rondom de inzet van leerplicht.

Naast het benutten van de overlegstructuren om te komen tot een gezamenlijke visie en aanpak, zal RiBA inzetten op het proactief uitnodigen van beleidsmakers, leidinggevenden en bestuurders voor inhoudelijke werkbezoeken, intervisie en waar mogelijk gezamenlijke training van uitvoerenden.

5.2 Doorgaande lijn; voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

Een goede overdracht vanuit voorschoolse voorzieningen naar het basisonderwijs is noodzakelijk voor een ononderbroken ontwikkeling van leerlingen. Samenwerkingsverband RiBA, de voorschoolse voorzieningen en de BAR-gemeenten hebben samen een werkwijze ontwikkeld voor overdracht en continuering van ondersteuning van leerlingen. Samenwerkingsverband RiBA kan, in het geval dat er sprake is van bijzondere onderwijsbehoefte bij een jong kind, betrokken worden in de voorbereidingen voor plaatsing in het regulier of speciaal (basis)onderwijs. Recentelijk gebeurt dit al in Ridderkerk en Barendrecht.

5.2.1 Voorschoolse en vroegschoolse ondersteuningsarrangementen

Op de verschillende peutergroepen zijn VVE-kinderen geplaatst vanwege een achterstand in de ontwikkeling en/of een belastende thuissituatie. Voor een aantal van deze kinderen is meer ondersteuning nodig in de groep. De kinderopvang legt in deze gevallen contact met het CJG, uiteraard met toestemming van de ouders. Het CJG observeert, legt de hulpvraag vast en kinderopvang meldt het kind (samen met ouders) aan bij het voorschools zorgadviesteam (VZAT) overleg. De mogelijkheden voor een VZAT worden daar besproken.

Het gaat om 2 soorten zorgarrangementen:

1. VZAT VVE-kinderen met een ondersteuningsvraag in de kinderopvang. Het VVE-kind is nog geen 4 jaar en hoeft nog niet aangemeld te zijn bij een basisschool.
2. VZAT VVE-kinderen, die doorstromen van de kinderopvang naar de basisschool met een extra ondersteuningsbehoefte.

Consulenten passend onderwijs van RiBA worden bij deze arrangementen betrokken. Bekostiging komt vanuit de gemeentes. Onderzocht wordt of de inzet ook in Albrandswaard vorm kan krijgen. Voorschoolse partijen sluiten geregeld aan bij (netwerk)overleggen.

5.3 Doorgaande lijn; Beleidsafstemming en overdracht met het voortgezet onderwijs (VO)

Ook in de overdracht van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs dient de ononderbroken ontwikkeling van leerlingen geborgd te worden. RiBA sluit zich aan bij de visie die Koers VO in hun ondersteuningsplan 2018-2022 heeft vastgelegd:

Alle jongeren krijgen tijdens of na hun schoolcarrière te maken met overgangen. De overgang van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs en daarna naar vervolgonderwijs is een vanzelfsprekende. Vooral voor jongeren met een ondersteuningsbehoefte zijn deze overgangen van de ene naar de andere situatie risicovol. Bekende negatieve gevolgen zijn afstroom of (voortijdige) schooluitval. Koers VO heeft hierin juist voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte, een gedeelde verantwoordelijkheid met (onze) scholen, ouders, en overige samenwerkingspartners. Het is dus van belang zorgvuldige afspraken te maken over de overgangen waarbij altijd meerdere partijen betrokken zijn.

Deze afspraken zijn inmiddels vastgelegd in de Overstaproute. De effectiviteit van deze en aanvullende lokale afspraken zal zowel door Koers VO als door RiBA gevolgd worden en waar nodig bijgesteld.

De systematiek werkt met een regionaal, bovenschools platform waar een overdrachtdossier wordt samengesteld vanuit de scholen voor primair onderwijs. Dossiers kunnen alleen met instemming van ouders worden overgedragen.

5.4 Thuiszitters

5.4.1 Onderwijsinspectie

De Onderwijsinspectie vraagt samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs viermaal in het cursusjaar (september, december, maart, juni) gegevens te verstrekken met betrekking tot langdurig relatief verzuim en absoluut verzuim op de basisscholen, de zogenaamde thuiszitters. Om bureaucratie zo klein mogelijk te houden en om de privacy van de kinderen te garanderen, vraagt het samenwerkingsverband RiBA aan scholen om een melding 'verzuim' in Kindkans te plaatsen met een korte toelichting.

5.4.2 Gezamenlijke aanpak

Gemeenten en samenwerkingsverband RiBA delen de visie dat elke leerling een onderwijsplaats dient te hebben. Samenwerkingsverband RiBA en gemeentes ontwikkelen gezamenlijke registratie, uitwisseling en afstemming ter opheffing van (langdurig) schoolverzuim en (dreigend) thuiszitten. RiBA voert structureel gesprekken met de leerplichtambtenaren over thuiszittende kinderen. Schoolbesturen hebben evengoed de verantwoordelijkheid om thuiszitten te voorkomen. Een gezamenlijke aanpak zal daarom worden ontwikkeld tussen RiBA, leerplicht en schoolbesturen. De gemeenten worden hier ook bij betrokken met het oog op jeugdhulp en de inzet van de wijkteams. In hoofdstuk 6 wordt uitgebreider op dit thema ingegaan.

5.5 Onderwijsinspectie; Variawet

Om een leerling een aangepast onderwijsprogramma aan te kunnen bieden is instemming nodig van de Inspectie van het Onderwijs. Hierbij moet de onderwijsinspectie de beslissing om de leerling minder onderwijs op school te laten volgen goed onderbouwen. Dit aan de hand van een ontwikkelingsperspectief (OPP). Daarnaast verklaart de inspectie dat de wettelijk vertegenwoordigers van de leerling op de hoogte zijn en het handelingsdeel van het OPP hebben ondertekend. In het ontwikkelingsperspectief wordt onder andere vastgelegd welke ondersteuning aan de leerling wordt geboden en hoe de leerling weer toegroeit naar het volledig aantal uren onderwijs op school. De aanvraag voor instemming wordt ingediend via het Internet Schooldossier (ISD). In het ISD geeft het bevoegd gezag aan dat er een actueel OPP en ingroeiplan is gemaakt voor de leerling. De instemming volgt nadat de aanvraag is gedaan en een aantal gegevens is aangeleverd via het Internet Schooldossier.

De ontwikkeling van leerlingen die een aangepast onderwijsprogramma volgen wordt gedeeld met medewerkers van het samenwerkingsverband in het SOT-overleg.

5.6 Afstemming andere samenwerkingsverbanden (grensverkeer)

Met de samenwerkingsverbanden in de regio zijn afspraken gemaakt over grensverkeer en toekenning van aanvullende arrangementen. Ouders en leerlingen worden niet geconfronteerd met verschillen tussen de samenwerkingsverbanden. Deze afstemming regelen de samenwerkingsverbanden met elkaar.

5.7 Leerlingenvervoer

De gemeente is verantwoordelijk voor het toewijzen van leerlingenvervoer. De gemeente en samenwerkingsverband RiBA vinden elkaar in de wens onderwijs voor elke leerling zo thuisnabij mogelijk te organiseren.

6 | Aanvullende relevante thema's

6.1 Thuiszitters

RiBA brengt kinderen in kaart die structureel geen onderwijs ontvangen en aangemerkt moeten worden als 'thuiszitter'. De redenen hiervoor zijn divers. Op last van de Onderwijsinspectie stelt RiBA regelmatig een overzicht op van thuiszittende kinderen. Deze worden ook doorgesproken met de leerplichtambtenaren.

Iedere situatie van een (dreigend) thuiszittend kind is een crisissituatie en vraagt om behandeling als een crisis met inachtneming van de handelingsgerichte positieve grondgedachte die leidend is in SWV RiBA. In een situatie van (dreigend) thuiszitten blijft de wettelijke verantwoordelijkheid van zorgplicht leidend. Dit betekent dat het schoolbestuur van de school waar een kind is aangemeld verantwoordelijk is om passend onderwijs te ontwikkelen. Tegelijkertijd ligt er ook een verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van een thuisnabij dekkend netwerk bij het samenwerkingsverband. Vanuit deze twee perspectieven volgt een gedeelde verantwoordelijkheid voor thuiszittende kinderen.

Het is evident om de twee verantwoordelijke partijen in te zetten bij (dreigend) thuiszitten door de expertise van de school (schoolbestuur) te combineren met de expertise van medewerkers van het samenwerkingsverband en deze met elkaar passend onderwijs te laten ontwikkelen. Dit wordt gerealiseerd door twee regisseurs thuiszitten aan te wijzen; één regisseur namens het schoolbestuur dat zorgplicht heeft en één regisseur namens het samenwerkingsverband. De regisseur samenwerkingsverband kan een gedragswetenschapper, ambulante ondersteuner of trajectbegeleider zijn, afhankelijk van wat passend is in de situatie.

Doel van de samenwerking tussen het schoolbestuur en het samenwerkingsverband is om het evenwicht te herstellen en te bestendigen tussen enerzijds handelingsgericht handelen en anderzijds op basis van zorgplicht de schoolgang praktisch te regelen voor een kind.

Werkwijze

1. Bij (dreigend) thuiszitten deelt de school (het schoolbestuur) dit met het samenwerkingsverband en ouders. (Doorgaans is dit al nadrukkelijk aan de orde in een SOT, HIA of door betrokkenheid van een Ambulante Ondersteuner).
2. In overleg met de gedragswetenschapper wordt een Arrangement Regisseur Thuiszitten aangevraagd in Kindkans en wordt een voorstel gedaan voor twee regisseurs; 1 regisseur namens het schoolbestuur en 1 regisseur namens het samenwerkingsverband.
3. De regisseur medewerker RiBA wordt via het Loket toegewezen door de beleidsmedewerker en krijgt hier een arrangement van 6 uur voor toegewezen.
4. De regisseur medewerker van het bestuur wordt aangewezen en bekostigd door het schoolbestuur.
5. Beide regisseurs stemmen met elkaar rollen en wijze van communiceren af, lichten de leerplichtambtenaar in en spreken af op welke wijze het wijkteam betrokken wordt in het gesprek over het kind.
6. Bij afronding van het arrangement wordt door beide regisseurs met een korte notitie in Kindkans verslag gedaan van de uitkomsten van de interventie.

6.1.1 Doorzettingsmacht

Ieder thuiszittend kind krijgt twee 'regisseurs thuiszitten' aangewezen in een SOT-overleg. Een regisseur treedt op namens het schoolbestuur. De tweede regisseur treedt op namens samenwerkingsverband RiBA. Doel van de samenwerking tussen het schoolbestuur en het samenwerkingsverband is om het evenwicht te herstellen en te bestendigen tussen enerzijds handelingsgericht handelen en anderzijds op basis van zorgplicht de schoolgang praktisch te regelen voor een kind. Het streven is om op korte termijn Leerplicht te laten aansluiten als derde regisseur bij de thuiszittersaanpak. Ook de positie van het wijkteam moet hierin worden meegenomen. Uitgangspunt van de regeling doorzettingsmacht in SWV RiBA is dat de zorgplicht voor een (aangemelde) leerling formeel bij het schoolbestuur van een bepaalde school ligt. Er is daarom gekozen om de verantwoordelijkheid voor een oplossing van een impasse bij de gezamenlijke schoolbesturen te leggen. Indien een impasse ontstaat zal de casus besproken worden in een daartoe door het samenwerkingsverband bij elkaar geroepen overleg van schoolbestuurders van scholen uit de woonplaats van deze leerling. In dit overleg wordt een besluit genomen waarin passend onderwijs wordt georganiseerd.

De problematiek en de ondersteuningsvragen die spelen rond een thuiszittend kind zijn niet dusdanig dat deze eenvoudig opgelost kunnen worden met het toewijzen van een school alleen. Voor het oplossen van het thuiszitten is een integrale aanpak noodzakelijk. Hiervoor is verbinding met de wijkteams van cruciaal belang. Via de regisseurs wordt getracht de integraliteit te ontwikkelen. Aanvullende afspraken zijn hiervoor nodig.

6.2 Verplichte Meldcode en SiSA

De mate waarin huiselijk geweld en kindermishandeling voorkomt in de Nederlandse samenleving is zorgelijk. Op 1 juli 2013 is de Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling in werking getreden.

6.2.1 Wet

De meldcode is een stappenplan dat een professional houvast geeft en helpt zorgvuldig te handelen bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling. Het uitgangspunt daarbij is dat huiselijk geweld en kindermishandeling strafbaar zijn en dat het belangrijk is om zo vroeg mogelijk signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling op te vangen en daarnaar te handelen. Niets doen is geen optie.

Alle professionals in de sectoren (geestelijke) gezondheidszorg, kinderopvang, onderwijs, jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning en justitie zijn verplicht deze meldcode te gebruiken bij signalen van geweld.

Per 1 januari 2019 wordt de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling uitgebreid met een extra afwegingskader. Nu worden er door de professional in stap 5 twee beslissingen genomen:

1. Is melden bij Veilig Thuis noodzakelijk?
2. Welke hulp kan ik (ook) zelf bieden of organiseren?

Er dient altijd te worden gemeld bij Veilig Thuis als er sprake is van situaties van 'acute en structurele onveiligheid'. Per beroepsgroep wordt in het afwegingskader beschreven wat er wordt verstaan onder 'acute en structurele onveiligheid' en wat hiervan voorbeelden zijn.

Teamleden van SWV RiBA maken onderdeel uit van een netwerk van personen die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling van kinderen woonachtig in de gemeenten Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk. De teamleden van RiBA hebben de plicht om bij te dragen aan een veilige omgeving voor de kinderen die vallen onder de BAR-gemeenten. Zij hebben een signaleringsverantwoordelijkheid inzake kindermishandeling. Daarnaast zijn alle ambulante ondersteuners en gedragswetenschappers aandachtsfunctionaris. Een aandachtsfunctionaris heeft een grote rol bij het begeleiden en advies geven aan collega's als er een vermoeden bestaat van huiselijk geweld en/of kindermishandeling.

Doorgaans zal de school de Procedure Meldcode in gang zetten en is de medewerker van RiBA betrokken in de procedure als adviseur. Er zijn echter ook situaties denkbaar dat de eerste signalen door de medewerker van RiBA worden opgevangen of dat de medewerker van RiBA de situatie anders inschat dan de school en de Meldcode inzet of doorzet, terwijl de school dit niet nodig acht. De RiBA-medewerker heeft hierin zijn eigen verantwoordelijkheid. Hierbij is de kennis en ervaring opgedaan als aandachtsfunctionaris zeer relevant.

6.2.2 Signaleren en samenwerken

Daarnaast sluit het samenwerkingsverband aan bij SISA. SISA staat voor Signaleren en Samenwerken. Het is ook het SamenwerkingsInstrument Sluitende Aanpak

SISA is een computersysteem waarin professionals kunnen signaleren dat zij betrokken zijn bij een kind/jongere van 0 tot 23 jaar. Op deze manier kunnen professionals elkaar vinden om af te stemmen en de best mogelijke begeleiding te kunnen bieden.

In SISA staat geen inhoud, geen dossier. Een professional signaleert dat hij of zij betrokken is, niet waarom. Met SISA wordt bijgehouden of er meerdere professionals op hetzelfde moment bij hetzelfde kind, dezelfde jongere of binnen hetzelfde gezin betrokken zijn.

SISA is een instrument waar alle instellingen, organisaties en gemeentelijke diensten die kinderen/jongeren en eventueel hun gezinnen ondersteuning bieden en begeleiden zich bij kunnen aansluiten.

Door vroegtijdig te signaleren en waar mogelijk af te stemmen –met toestemming van de ouders– kan erger worden voorkomen.

6.3 Bezwaar aantekenen en Second opinion

Een bericht over het besluit over de aanvraag voor de toelaatbaarheidsverklaring (TLV) wordt toegestuurd aan de ouders en de school die de TLV heeft aangevraagd. Op het besluit wordt aangegeven dat en waar bezwaar kan worden aangetekend tegen het besluit van het samenwerkingsverband. In dat geval kan een second opinion worden georganiseerd. Deskundigen van een ander samenwerkingsverband zullen in dat geval gevraagd worden een uitspraak te doen over de gevolgde procedure en de voorgestelde oplossingen. Samenwerkingsverband RiBA heeft hiervoor een samenwerkingsconvenant opgesteld.

Samenwerkingsverband RiBA heeft een Commissie van Beroep en Bezwaar ingesteld en een geschillenregeling. RiBA is aangesloten bij de Landelijke Geschillencommissie.

6.4 Deskundigenverklaring bij TLV

Samenwerkingsverband RiBA dient evenals alle samenwerkingsverbanden in Nederland bij de afgifte van een TLV zorgvuldig en integer te werk te gaan; kinderen verwijzen naar het speciaal (basis)onderwijs dient altijd op basis van het belang van de leerling te zijn afgewogen. De Wet Passend Onderwijs schrijft o.a. voor dat het samenwerkingsverband daarom bij de afweging van de afgifte van een TLV een minimale procedure dient te hebben gevolgd*.

***De Regel: Deskundige adviseert over toelaatbaarheid**

Voordat het samenwerkingsverband een besluit kan nemen over de toelaatbaarheidsverklaring, moeten 2 deskundigen advies geven. De eerste deskundige is een orthopedagoog of psycholoog. Afhankelijk van de leerling geeft ten minste een tweede deskundige advies. Dit is een kinder- of jeugdpsycholoog, een pedagoog, een kinderpsychiater, een maatschappelijk werker of een arts.

Samenwerkingsverband RiBA heeft ervoor gekozen om het gesprek over een leerling in verregaande mate te voeren met en in aanwezigheid van ouders. In dat kader is de keuze gemaakt om zowel de SOT-gesprekken en de HIA-gesprekken (waarin eventueel een TLV kan worden afgegeven) samen met ouders te voeren. De integraliteit (lees: multidisciplinariteit) van het HIA-gesprek garandeert een genuanceerd en gebalanceerd gesprek over een leerling. Tegelijkertijd worden ouders in de gelegenheid gesteld hun visie op hun kind te delen en deel te zijn van besluiten die genomen worden aangaande hun kind. Het HIA-gesprek is eveneens een gesprek waarin meerdere deskundigen hun visie kunnen toelichten en delen met ouders en andere professionals. Ook worden, indien van toepassing, deskundigen van de scholen voor speciaal (basis)onderwijs, betrokken in het HIA-gesprek.

Als eerste deskundige bij afgifte van de TLV geldt de gedragswetenschapper van RiBA. Daarnaast beschouwt RiBA de trajectbegeleider als tweede deskundige, deze zijn immers onafhankelijk ten aanzien van de betrokken scholen en zijn allen pedagogen. Bovendien beschikken de trajectbegeleiders over brede onderwijservaring.

Daarnaast nemen meerdere deskundigen deel aan het gesprek over een kind en zetten ook zij een handtekening onder de toekenning van een TLV.

De onderbouwing van de deskundigen is terug te vinden in het trajectdocument. In het trajectdocument vindt men een verslag van het handelingsgerichte integrale gesprek over het kind. Het verklarend beeld en de ondersteuningsvragen zijn hierin verwoord en onderbouwd voor de afgifte van een TLV. Deze trajectdocumenten worden ondertekend door de deskundigen.

7 | Kwaliteitsontwikkeling

7.1 Monitoring en evaluatie

Samenwerkingsverband RiBA monitort regelmatig met verschillende instrumenten een grote verscheidenheid aan resultaatgebieden, waaronder:

- Financiën middels een jaarlijkse begroting en een meerjarenprogrammabegroting. De begroting wordt driemaandelijks geëvalueerd.
- De inzet van de middelen vanuit het samenwerkingsverband voor de versterking van de basisondersteuning. Jaarlijks wordt de schoolbesturen gevraagd een verantwoording voor de ontvangen middelen op te stellen.
- Personeel middels het formatieplan samenwerkingsverband RiBA.
- Arrangementen middels de kengetallen.
- Dekkend netwerk van voorzieningen middels de tweejaarlijkse bijstelling van de SOP.
- Thuiszitters en langdurig verzuim middels driemaandelijks rapportage van de scholen en schoolbesturen in samenwerking met leerplichtambtenaren van de BAR-gemeenten.
- Inspectiebevindingen van deelnemende scholen in samenwerkingsverband RiBA.
- Status van de basisondersteuning op de scholen.
- Status van de ontwikkeling van de versterking van de basisondersteuning op de scholen.
- In Kindkans zijn de leerlingvolgsystemen van alle scholen centraal verbonden met medewerkers van samenwerkingsverband RiBA. Gegevens over leerlingen kunnen, gelimiteerd en mits met een autorisatie, door betrokken deskundigen werkzaam voor RiBA, worden ingezien.
- In Kindkans worden aanvragen en toekenning van arrangementen geregistreerd. Deze gegevens worden gebruikt bij het opstellen van de kengetallen.
- Tevredenheidspeiling bij ouders die met RiBA te maken hebben gehad.
- Jaarlijkse evaluatie van de dienstverlening van RiBA door deelnemende scholen.
- Het onderzoeken van de inzet van een effectiviteitsmeting van de diensten die door RiBA worden geboden.

Samenwerkingsverband RiBA kan gebruik maken van het door de PO-raad ontwikkelde 'Dashboard Passend Onderwijs'. Dit instrument geeft een overzicht van de belangrijkste stuurinformatie die het samenwerkingsverband nodig heeft. Voorbeelden zijn leerlingenaantallen, deelnamepercentages, de kwaliteitsbeoordeling van de scholen binnen het samenwerkingsverband en het aantal gewichtenleerlingen. Het Dashboard maakt het ook mogelijk om samenwerkingsverband RiBA te vergelijken met de andere samenwerkingsverbanden passend onderwijs in het PO (benchmark). Het Dashboard geeft echter alleen indicatoren weer die voor alle samenwerkingsverbanden dezelfde definitie kennen. Indicatoren die per samenwerkingsverband sterk kunnen verschillen, zoals bijvoorbeeld de inhoud van arrangementen, zijn niet in het Dashboard opgenomen.

7.2 Onderwijsinspectie

De Onderwijsinspectie monitort ook de ontwikkelingen van samenwerkingsverbanden. De bevindingen van de Onderwijsinspectie worden door samenwerkingsverband RiBA gebruikt ter monitoring van de ontwikkelingen en

voorgenomen ontwikkelingen. Elk kwartaal rapporteert het samenwerkingsverband hoeveel leerlingen langdurig verzuimen in het onderwijs.

7.3 Planning- & Control cyclus

In de planning- en control cyclus (P&C-cyclus) wordt op een systematische wijze inhoud gegeven aan het proces van richting geven (besturen/plannen) en het op koers houden van het samenwerkingsverband. Het doel van planning en control is het vergroten van de doelmatigheid en beheersbaarheid van de organisatie in financiële zin en het uitvoeren en bewaken van de realisatie dan wel bijsturen van de beleidsdoelstellingen. Hiertoe worden rapportages opgesteld die volgens een vastgesteld tijdpad worden opgesteld en gedeeld met deelnemers van het samenwerkingsverband.

De rapportages worden geschreven ten behoeve van de Kernberaadsleden. Daarnaast wordt een samenvatting gepresenteerd aan de groepsleerkrachten en intern begeleiders van het samenwerkingsverband.

De rapportages beschrijven:

- Doelen (evt. keuze uit de gestelde doelen zoals cyclisch vastgesteld en geprioriteerd door KB)
- Kengetallen (de deelnamecijfers, het aantal afgegeven arrangementen)
- Activiteiten (doel, gewenst resultaat, activiteit, evaluatie)
- Inzet arrangementen

Tijdpad

Evaluatiecyclus 1

Maand	Beschrijving	Status	Wie
Januari	- Start tussenevaluatie doelen lopend cursusjaar.	Check	RiBA
	- Presentatie begroting komend kalenderjaar.	Plan	RiBA
	- Start financieel jaarverslag.	Check	RiBA
Februari	- Presentatie tussenevaluatie doelen lopend cursusjaar.	Check	Kernberaad
	- Herformuleren doelen lopend cursusjaar.	Act	Kernberaad
Maart	- Voorbereiding jaarverslag.		RiBA

Evaluatiecyclus 2

Maand	Beschrijving	Status	Wie
Mei	- Presentatie jaarverslag.	Check	RiBA
	- Start eindevaluatie doelen lopend cursusjaar.	Check	RiBA
Juni	- Presentatie eindevaluatie doelen lopend cursusjaar.	Check	Kernberaad
	- Formuleren doelen lopend cursusjaar.	Act	Kernberaad
juli	-		

Evaluatiecyclus 3

Maand	Beschrijving	Status	Wie
Oktober	- Start tussenevaluatie doelen lopend cursusjaar.	Check	RiBA
	- Start opstellen begroting komend kalenderjaar.	Check	RiBA
November	- Presentatie tussenevaluatie doelen lopend cursusjaar.	Check	Kernberaad
	- Herformuleren doelen lopend cursusjaar.	Act	Kernberaad
	- Begroting komend kalenderjaar voorbereiden.	Act	Kernberaad
December	- Vaststellen begroting komend kalenderjaar.	Act	Kernberaad

In lijn met de ambitie om de inzet van RiBA meer integraal vorm te geven, zal onderzocht worden of rapportages aangepast en gebruikt kunnen worden om met verschillende partijen te delen. Daarnaast zal naar verwachting een intensievere samenwerking met de BAR-gemeentes leiden tot een meer aansluitende dan wel gezamenlijke rapportage.

8 | Doelen en Resultaten 2020-2024

Thuisnabij, integraal dekkend netwerk van onderwijsondersteuning

1	Samenwerkingsverband RiBA ontwikkelt samen met haar schoolbesturen thuisnabije gespecialiseerde onderwijsvoorzieningen voor kinderen met onderwijsbehoeften op het gebied van meer- en hoogbegaafdheid met motivatie en/of gedragsvragen, SO3-gerelateerde onderwijsbehoeften (m.u.v. complexe medische ondersteuningsvragen), SO4-gerelateerde onderwijsbehoeften en SBO-gerelateerde onderwijsbehoeften. Dat wil zeggen dat onderzocht wordt op welke wijze de basisondersteuning versterkt kan worden voor een individuele leerling of een groep leerlingen zodat deelname aan een voorziening buiten de regio mogelijk voorkomen of uitgesteld kan worden.	2024
2	Alle thuiszitters zijn in beeld en in een traject gericht op het vinden van een onderwijsplek binnen 3 maanden vanaf 'thuiszitten'.	2021
3	De scholen in SWV RiBA hebben voor ogen dat het dekkend netwerk voor meer- en hoogbegaafde kinderen met motivatie en/of gedragsvragen wordt bestendigd en uitgebreid met als doel dat aan alle kinderen binnen de doelgroep thuisnabij passend onderwijs geboden kan worden. Hiervoor is subsidie van het Rijk ontvangen. De werkgroep 'dekkend netwerk MHB' gaat hier op basis van het opgestelde activiteitenplan invulling aan geven.	2024
4	De scholen van het samenwerkingsverband zijn verbonden met elkaar in ontmoetingen en beleidsontwikkeling op het niveau van intern begeleiders, schoolleiders en schoolbesturen. Alle partijen zijn op de verschillende niveaus verantwoordelijk voor het realiseren van deze verbindingen en de gezamenlijke ontwikkeling van het samenwerkingsverband.	2023
5	De scholen in SWV RiBA ontwikkelen hun eigen expertise en zijn bereid deze expertise met elkaar te delen. Onderlinge samenwerking vindt zowel binnen als tussen schoolbesturen plaats. RiBA faciliteert deze uitwisselingen.	2024
6	RiBA ontwikkelt een doorgaand aanbod van signalering, arrangeren en kennisondersteuning samen met partners werkzaam met kinderen in de voorschoolse periode. Onderzocht wordt of deze inzet ook in Albrandswaard vorm kan krijgen.	2021
7	RiBA ontwikkelt een doorgaand aanbod van signalering, arrangeren en kennisondersteuning samen met partners werkzaam met kinderen in het speciaal basisonderwijs en het speciaal onderwijs.	2022
8	RiBA ontwikkelt met partners een arrangement voor leerlingen met onderwijs ondersteuningsbehoeften in de overgang naar het voortgezet onderwijs.	2021
9	Samenwerkingsverband RiBA en de BAR-gemeenten ontwikkelen OJA-beleid op basis van resultaatgerichte afspraken.	2023
10	Samenwerkingsverband RiBA en de BAR-gemeenten stemmen af en werken samen bij het ontwikkelen van onderwijsachterstandenbeleid op basis van resultaatgerichte afspraken.	2022
11	Samenwerkingsverband RiBA gaat in overleg met partijen buiten de BAR regio om grensverkeer van leerlingen te faciliteren en waar nodig aansluiting te vinden met zorgstructuren buiten de BAR.	2022

- 12 Voor zogeheten leerrecht leerlingen wordt indien mogelijk een passend aanbod (door)ontwikkeld in een combinatie van zorg en onderwijs, samen met de BAR-gemeenten. Dit zijn leerlingen die een leerplichtonthefving hebben of zouden krijgen. 2024

Het verschuiven van de curatieve inzet van RiBA naar een meer preventieve aanpak.

- 13 Vroege consultatie van RiBA wordt gestimuleerd en gefaciliteerd. Dit betekent dat consultants van RiBA laagdrempelig en voldoende bereikbaar zijn, met name voor intern begeleiders (zie ook punt 22). 2024
- 14 Het aantal afgegeven arrangementen zal worden gemonitord, waarbij op termijn een afname in de aantallen wordt verwacht. Dit vanwege de toename in preventieve inzet. 2024

Het verbeteren van de aansluiting tussen onderwijs en zorg.

- 15 Wijkteams en schoolondersteuningsteams (SOT) stellen arrangementen voor kinderen gezamenlijk op en geven hiermee invulling van "één kind, één gezin, één plan". 2024
- 16 De keten van werkafspraken tussen onderwijs en jeugdhulp wordt efficiënter ingericht. Bij de voorbereiding is onder andere aandacht voor het realiseren van 1 gezamenlijk plan voor 1 kind, monitoren van het aanbod, doorlooptijd, omgaan met wachtlijsten en het voorkomen van thuiszitten. 2023
- 17 RiBA, leerplicht en schoolbesturen ontwikkelen een gezamenlijke aanpak thuiszitten. Onderdeel hiervan is dat leerplicht aansluit als derde regisseur thuiszitten. 2022

Arrangementen

- 18 RiBA realiseert een doorlooptijd van maximaal 4 weken van een arrangementsaanvraag. 2020
- 19 Scholen maken met een planning en verantwoording inzichtelijk hoe zij van RiBA ontvangen middelen voor verbreding van de basisondersteuning en onderwijsondersteuning hebben ingezet ten bate van de kinderen en wat de resultaten van de inzet zijn. 2020
- 20 RiBA voert een monitorfunctie uit. Aantallen, doorlooptijden en kosten van inzet, arrangementen en TLV's worden bijgehouden en gedeeld ten behoeve van beleidskeuzes. Hierbij hoort ook het bespreken van casussen waarbij om enige reden geen (integraal) maatwerk tot stand lijkt te komen. Hier zullen verschillende partijen indien nodig voor benaderd worden. jaarlijks
- 21 RiBA streeft naar een bescheiden deelnamepercentage in het speciaal (basis)onderwijs. Dit betekent een deelnamepercentage onder het landelijk gemiddelde. jaarlijks

Kwaliteitsontwikkeling

- 22 De werkzaamheden van RiBA-medewerkers worden (zoveel mogelijk) geïntegreerd in de dagelijkse praktijk van de scholen zodat werkzaamheden een preventieve functie krijgen. 2024
- 23 RiBA-werkzaamheden en zorg-gerelateerd beleid van de scholen worden jaarlijks wederzijds geëvalueerd. 2024
- 24 Samenwerkingsverband RiBA werkt met een vierjarige PDCA (Plan, Do, Check, Act)-beleidscyclus. 2020
- 25 De effectiviteit van de afspraken in de zogeheten Overstaproute zal zowel door Koers VO als door RiBA gevolgd worden en waar nodig bijgesteld. Dit geldt ook voor eventuele lokale afspraken. 2021

Financiën

- 26 Beheersing van de financiën van SWV RiBA is een verantwoordelijkheid van alle deelnemende partijen aan het samenwerkingsverband. Beheersing van het deelnamepercentage SBO en SO is bepalend voor de hoeveelheid middelen die kan worden gedeeld met de scholen. 2020
- 27 SWV RiBA heeft aan het einde van een boekjaar geen onnodige reserves in de boekhouding staan. In de planning en control cyclus wordt hier een moment voor ingepland om tijdig reserves te voorkomen. 2022

Doelstelling is zoveel mogelijk leerlingen te laten profiteren van de middelen voor passend onderwijs en tekorten te voorkomen.

Good governance

- 28 SWV RiBA realiseert good governance door de ontwikkeling van een transparante scheiding tussen de adviesrol en uitvoeringstaak van deelnemende schoolbesturen en het toezichthouderschap. 2024
- 29 Het organisatiemodel wordt herzien, met aandacht voor de positie van de schoolbesturen. 2022

9 | Communicatie

Het samenwerkingsverband is een organisatie waarin een breed scala aan belangen en verantwoordelijkheden worden gedeeld met ouders, onderwijsorganisaties en gemeenten. De ontwikkeling en uitvoering van beleid in deze context vraagt een hoge mate van organisatie van de communicatie met alle betrokken partijen. Dit verhoogt de kwaliteit van besluitvorming en het draagvlak van de gemaakte en te maken keuzes.

Het samenwerkingsverband onderscheidt daarbij als primaire doelgroepen: de ouders, de leerkrachten, intern begeleiders en directie van de scholen, schoolbesturen en externe partners. Uitgangspunt is dat de communicatie met de scholen binnen het samenwerkingsverband over de inhoud en de voortgang primair de eigen verantwoordelijkheid is van de schoolbesturen. Zij gebruiken hiervoor hun eigen kanalen.

Samenwerkingsverband RiBA verstuurt een digitale nieuwsbrief aan haar partners. RiBA heeft ter bevordering van de communicatie een communicatieplan ontwikkeld. Deze is beschikbaar op de website van RiBA. Ook heeft RiBA intranet voor deelnemende scholen en besturen.

9.1 Educatief partnerschap

Ouders worden beschouwd als een waardevolle gesprekspartner. In de eerste plaats zijn zij de belangrijkste deskundige van hun kind. Ouders krijgen daartoe de ruimte in de organisatie van gesprekken in het schoolondersteuningsteam (SOT) en in de integraal arrangerende gesprekken (HIA). Daarnaast dienen ouders over voldoende informatie te beschikken om dat gesprek te kunnen voeren. Samenwerkingsverband RiBA voorziet ouders van informatie, onder andere via:

- de website van samenwerkingsverband RiBA;
- in de Ondersteuningsplanraad;
- middels informatie over het samenwerkingsverband in de schoolgidsen van de scholen;
- informatie over het samenwerkingsverband op de websites van de scholen;
- brochures bestemd voor ouders waarin werkzaamheden en bevoegdheden van het samenwerkingsverband worden toegelicht.

9.2 Directieleden, Intern Begeleiders en schoolteamleden

Alle schooldirecties en schoolteams worden op de hoogte gehouden door middel van gesprekken, nieuwsbrieven en bijeenkomsten. Het samenwerkingsverband organiseert studiebijeenkomsten voor directieleden en intern begeleiders van de scholen waar ook gelegenheid is tot het uitwisselen van informatie. Aangenomen wordt dat deze informatie vervolgens gedeeld wordt met andere teamleden van de scholen.

9.3 Externe partners

Het samenwerkingsverband houdt externe partners op de hoogte van ontwikkelingen door het toezenden van de digitale nieuwsbrief. Daarnaast voert het samenwerkingsverband op overeenstemming gericht overleg (OOGO) met de gemeenten in lokaal educatieve agenda's (LEA) en in de regionaal educatieve agenda (REA).

10 | Financiën

Passend onderwijs is gebaseerd op budgetfinanciering. Samenwerkingsverbanden krijgen op lumpsumbasis middelen uitgekeerd om vormen van onderwijsondersteuning te verzorgen. De samenwerkende schoolbesturen bepalen gezamenlijk hoe deze middelen worden ingezet.

10.1 Uitgangspunten

De missie en visie van RiBA leiden tot een vijftal uitgangspunten voor het financieel beleid van het samenwerkingsverband:

- De bekostigingssystematiek bevordert dat zoveel mogelijk middelen en expertise ten goede komen aan de leerlingen op de scholen van samenwerkingsverband RiBA.
- Samenwerkingsverband RiBA streeft ernaar onderwijs voor de leerlingen thuisnabij te organiseren.
- Samenwerkingsverband RiBA streeft naar een bescheiden deelnamepercentage in het speciaal (basis)onderwijs. Hierdoor ontstaat budgettaire ruimte om expertise van scholen te versterken.
- Samenwerkingsverband RiBA investeert in een brede basisondersteuning van de basisscholen.
- Samenwerkingsverband RiBA investeert in de schoolontwikkeling van de basisscholen op de daartoe afgesproken thema's.

Uitgangspunt hierbij is dat basisscholen de regie nemen over de onderwijsondersteuning van hun leerlingen.

10.2 Schoolmodel en Expertisemodel

In samenwerkingsverband RiBA is een combinatie van het expertisemodel en het schoolmodel ontwikkeld. In het schoolmodel worden de aan het samenwerkingsverband beschikbaar gestelde middelen onder schoolbesturen verdeeld op basis van het leerlingenaantal. In het expertisemodel richt het samenwerkingsverband een aanbod van diensten en middelen in waar scholen gebruik van kunnen maken.

Een deel van de financiële middelen van samenwerkingsverband RiBA wordt direct geïnvesteerd in de versterking en verbreding van de basisondersteuning van de scholen. Daarnaast worden middelen ingezet ter ontwikkeling en onderhoud van onderwijskundige en pedagogische deskundigheid van medewerkers in het samenwerkingsverband. De balans in besteding van de middelen wordt jaarlijks beoordeeld op basis van evaluaties, de kengetallen en wensen van het samenwerkingsverband. Het aantal kinderen dat verwezen wordt naar het speciaal (basis)onderwijs is bepalend voor de hoeveelheid middelen die de reguliere basisscholen ontvangen voor de versterking van de basisondersteuning. De middelen die beschikbaar komen door een deelnamepercentage aan het speciaal basisonderwijs, lager dan 2%, komen ten goede aan de basisscholen.

10.3 Allocatiemodel

Verwerkt in een allocatiemodel leidt dit tot de volgende stappen van bekostiging:

Basisondersteuning; uitvoering van hulp in de basiskwaliteit

De dagelijkse schoolpraktijk, het schoolgebouw, professionalisering van personeel, leermiddelen en de uitvoering van kleinschalige onderwijsondersteuning binnen de basisschool komen ten laste van het budget van de school.

Basisondersteuning; uitvoering van hulp in de versterking van de basisondersteuning

Het samenwerkingsverband stelt jaarlijks op basis van leerlingaantallen financiële middelen en ondersteuning door een gedragswetenschapper ter beschikking van de basisscholen. Deze middelen worden op de school ingezet voor het realiseren van de versterking en verbreden van de basisondersteuning. Jaarlijks verantwoorden de schoolbesturen de besteding van de halfjaarlijks toegewezen middelen.

Arrangementen; uitvoering in de extra ondersteuning

Op iedere school is sprake van preventieve inzet van de consultant passend onderwijs van RiBA. De bijbehorende uren zijn gespreid over de scholen op basis van de hulpvragen die bij RiBA worden voorgelegd, met inachtneming van de verschillen in leerlingpopulatie.

Op basis van de onderwijsbehoeften van de individuele leerling en ondersteuningsbehoefte van de leerkrachten wordt een arrangement ontwikkeld met inachtneming van de financiële en praktische mogelijkheden van het samenwerkingsverband. Elk arrangement wordt beschreven en geëvalueerd op basis van SMART-geformuleerde doelen. Deze arrangementen worden uitgevoerd en elk half jaar geëvalueerd.

School Maatwerk Arrangement (SMA)

Samenwerkingsverband Passend Onderwijs RiBA acht het wenselijk om met het oog op het ontwikkelen van een dekkend netwerk en het bevorderen van thuisnabij onderwijs, dat schoolteams in de gelegenheid worden gesteld om de basisondersteuning van de school te verbreden en te verdiepen. Het schoolmaatwerkarrangement (SMA) wordt met dit doel beschikbaar gesteld.

De aanleiding tot het ontwikkelen van het schoolmaatwerkarrangement is dat de behoefte is ontstaan om individuele arrangementen voor leerlingen –die anders op speciaal onderwijs zouden zijn aangewezen– binnen een school te clusteren. Door clustering van arrangementen profiteren meerdere leerlingen van het arrangement en is er minder bureaucratie voor de school en het samenwerkingsverband. Clustering van arrangementen draagt bovendien bij aan deskundigheidsbevordering van de leerkrachten en intern begeleider en versterkt zodoende ook de basiskwaliteit van het onderwijs.

Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV); uitvoering van hulp in het speciaal (basis)onderwijs

Samenwerkingsverband RiBA bekostigt de lesplaats van iedere leerling waarvan in een integraal arrangerend gesprek is vastgesteld dat alleen in een school voor speciaal onderwijs tegemoet gekomen kan worden aan de ondersteuningsbehoeften van die leerling. Voor het speciaal basisonderwijs geldt een afwijkende wijze van financiering op basis van de zogenaamde 2%-regeling. Speciale (basis)scholen worden middels de voorgestelde groeiregeling van de PO-raad financieel gecompenseerd voor tussentijdse instroom van leerlingen. Bij extreme schommelingen in het leerlingaantal mag redelijkerwijs verwacht worden dat het samenwerkingsverband mee verantwoordelijk is voor de oplossing.

10.4 Overdracht bekostiging bij onvoldoende budget zware ondersteuning

De budgetten voor lichte (preventieve en SBO) en zware (SO) ondersteuning zijn, ondanks de vrijheid van het samenwerkingsverband ze gecombineerd in te zetten, wettelijk gezien gescheiden budgetten. De reden voor die scheiding is, dat mocht de situatie ontstaan waarin onverhoopt de lasten voor zware en/of lichte ondersteuning leiden tot een tekort bij het samenwerkingsverband, het samenwerkingsverband alsnog in staat moet zijn om een toelaatbaarheidsverklaring af te geven voor het speciaal onderwijs. Bij wet (WPO, artikel 18a, lid 8j) is bepaald dat in een dergelijk geval, DUO de deelnemende bevoegd gezagen van de scholen in het samenwerkingsverband zal korten op de lumpsum om op die manier de toelaatbaarheidsverklaring te bekostigen. Diezelfde bevoegd gezagen zullen in dat geval bovendien de middelen van het samenwerkingsverband aanvullen

zodat de uitvoering en lasten van het samenwerkingsverband gedekt zijn. De bevoegd gezagen in het samenwerkingsverband hebben afgesproken deze korting te laten geschieden naar rato van leerlingenaantal per bevoegd gezag dat toe te rekenen valt aan het samenwerkingsverband. Dit betekent dat eventuele tekorten vanuit een solidariteitsprincipe door alle betrokken schoolbesturen naar rato worden bekostigd.

Samenwerkingsverband RiBA zal bij de toekenning van arrangementen doorlopend anticiperen op de financiële mogelijkheden die het samenwerkingsverband tot zijn beschikking heeft. Deze tussentijdse monitoring is ter voorkoming van een situatie waarin het budget overschreden wordt en kan leiden tot tussentijdse wijzigingen in de toewijzing van middelen voor versterking van de basisondersteuning of arrangementen.

10.5 Meerjarenprogrammabegroting

Het beleid dat in dit ondersteuningsplan is beschreven in een meerjarenprogrammabegroting voor de periode 2020-2024. Deze is te vinden in de jaarrekening van het ondersteuningsplan (zie bijlage III). Het doel van de programmabegroting is om inzicht te verkrijgen in de inkomsten en uitgaven die zijn gebudgetteerd voor een bepaald programma en maakt doelgerichte monitoring mogelijk.

11 | Gebruikte literatuur

- Met andere ogen; Advies voor versnelling en bestendiging van de samenwerking onderwijs-zorg-jeugd
René Peeters e.a. 2018

Bijlage I | Contactgegevens RiBA

Organisatie

Stichting Passend Onderwijs RiBA 28.05
Ridderkerk, Barendrecht, Albrandswaard

Post- en bezoekadres

Kastanjelaan 18H
2982 CM Ridderkerk

Telefoon: 085-750 10 70

Web: www.swv-riba.nl

Loket RiBA

E-mail: loket@swv-riba.nl

Telefoon: 085-750 10 70

Directeur-bestuurder

Monique de Sterke

Kamer van Koophandel: 58856757

Rekening: Rabobank NL26RABO0167125931

Bijlage II | Deelnemende scholen en besturen

Protestants Christelijk Onderwijs Barendrecht en Ridderkerk

CBS De Ark te Barendrecht	brinnummer 19UU
CBS De Bongerd te Ridderkerk	brinnummer 10NL
CBS De Fontein te Ridderkerk	brinnummer 11MP
Groen van Prinsterer te Barendrecht	brinnummer 19UC
CBS De Hoeksteen te Barendrecht	brinnummer 19RG
CBS De Klimop te Rijsoord	brinnummer 08WM
CBS Het Kompas te Barendrecht	brinnummer 19SZ
CBS De Regenboog te Ridderkerk	brinnummer 10IJ
CBS Smitshoek te Barendrecht	brinnummer 26AG
CBS De Vrijenburg te Barendrecht	brinnummer 28AV
CBS De Wingerd te Ridderkerk	brinnummer 09UK
CBS De Wingerd dep. De Klimop te Ridderkerk	brinnummer 09UK01

Onderwijsgroep Zuid-Hollandse Waarden voor PO en VO

OBS De Bosweide te Ridderkerk	brinnummer 13RB
OBS De Botter te Ridderkerk	brinnummer 13YO
OBS De Draaimolen te Barendrecht	brinnummer 21LX
OBS De Driehoek te Barendrecht	brinnummer 27YW
OBS De Noord te Ridderkerk	brinnummer 14BV
OBS De Piramide te Ridderkerk	brinnummer 14HR
OBS De Reijer te Ridderkerk	brinnummer 14MU
OBS De Tweemaster te Barendrecht	brinnummer 18LQ
O.D.S. De Zeppelin te Barendrecht	brinnummer 26AE

Stichting LEV West-Nederland

GBS De Driemaster te Ridderkerk	brinnummer 14YV01
---------------------------------	-------------------

Rotterdamse Vereniging voor Katholiek Onderwijs

R.K. Daltonschool Don Bosco te Rhoon	brinnummer 16KS
BS De Grote Reis te Rhoon	brinnummer 31MF
Dr. Schaepmanschool te Ridderkerk, Hovystraat	brinnummer 16BO01
Dr. Schaepmanschool te Barendrecht, loc. Marijkestraat	brinnummer 16BO
Dr. Schaepmanschool te Barendrecht, loc. Evertsenstraat	brinnummer 16BO02
De Trinoom te Barendrecht	brinnummer 26AF

Stichting Christelijk Primair Onderwijs Albrandswaard

Julianaschool te Rhoon	brinnummer 09NH
CBS Het Lichtpunt te Rhoon	brinnummer 27LR
CBS De Parel te Poortugaal	brinnummer 04QM

Stichting Openbaar Primair Onderwijs Albrandswaard

OBS Rhoon, locatie De Overkant te Rhoon	brinnummer 12LT01
OBS Rhoon, locatie Portland te Rhoon	brinnummer 12LT02
OBS Valckesteyn te Poortugaal	brinnummer 11SI

PIT Kinderopvang & Onderwijs

Speciaal Kindcentrum De Burcht	brinnummer 00MN
--------------------------------	-----------------

Stichting Yulius Onderwijs

SO De Wilgen te Barendrecht	brinnummer 01UC
-----------------------------	-----------------

Bijlage III | Begroting 2020

Begroting	2018 Werkelijk	2019 Begroting	2019 Prognose	2020 Begroting	2021 Begroting	2022 Begroting	2023 Begroting	2024 Begroting
Baten								
Rijksbijdragen	5.214.966	5.452.193	5.544.371	5.922.109	6.084.644	6.084.644	6.084.644	6.084.644
Overige overheidsbijdragen	31.435	13.000	27.500	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
Overige baten	64.992	-	43.241	-	-	-	-	-
	5.311.393	5.465.193	5.615.112	5.952.109	6.114.644	6.114.644	6.114.644	6.114.644
Lasten								
Personele lasten	-1.182.173	-1.475.200	-1.312.849	-1.504.728	-1.530.100	-1.556.100	-1.582.400	-1.609.300
Afschrijvingen	-14.133	-17.250	-15.182	-14.250	-13.250	-10.250	-10.250	-10.250
Huisvestingslasten	-32.324	-40.000	-35.648	-37.000	-37.500	-38.000	-38.500	-39.000
Overige instellingslasten	-245.995	-102.000	-147.692	-102.000	-92.000	-92.000	-92.000	-92.000
Afdrachten	-3.833.357	-3.895.086	-3.923.635	-4.832.893	-4.602.062	-4.502.062	-4.402.062	-4.402.062
	-5.307.983	-5.529.536	-5.435.006	-6.490.871	-6.274.912	-6.198.412	-6.125.212	-6.152.612
Saldo baten en lasten	3.409	-64.343	180.105	-538.762	-160.268	-83.768	-10.568	-37.968
Financiële baten en lasten	-173	-750	-194	-750	-750	-750	-750	-750
Resultaat	3.236	-65.093	179.911	-539.512	-161.018	-84.518	-11.318	-38.718

Voor de komende jaren is een negatief resultaat begroot. Het eigen vermogen van het samenwerkingsverband geeft daar aanleiding toe. Het eigen vermogen zal de komende jaren teruggebracht worden tot een aanvaardbaar niveau. Dit zal gebeuren door een impuls te geven de ontwikkeling van nieuw beleid voor de realisering van nog passender onderwijs. De beschikbare middelen zijn gepresenteerd onder programma 4 en verwerkt onder de afdrachten. In 2020 zijn éénmalig middelen in de begroting opgenomen om te voorzien in een impuls. De jaren daaropvolgend zal het beschikbare budget afnemen. Echter kan er binnen de totaal beschikbare middelen worden besloten om dit budget te handhaven en op andere posten te bezuinigen.

Programma Begroting	2018 Werkelijk	2019 Begroting	2019 Prognose	2020 Begroting	2021 Begroting	2022 Begroting	2023 Begroting	2024 Begroting
Baten								
Lichte ondersteuning	1.861.399	1.863.254	1.893.792	1.911.885	1.910.002	1.910.002	1.910.002	1.910.002
Zware ondersteuning	4.014.772	4.049.314	4.116.027	4.154.302	4.148.909	4.148.909	4.148.909	4.148.909
Verevening Zware ondersteuning	-676.275	-476.550	-486.247	-169.812	-	-	-	-
Grensverkeer SBAO in	64.992	-	42.725	-	-	-	-	-
Regeling schoolmaatschappelijk werk	15.070	16.176	20.798	25.733	25.733	25.733	25.733	25.733
Gemeentelijke bijdragen	31.435	13.000	27.500	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
Overige baten	-	-	516	-	-	-	-	-
Totaal baten	5.311.393	5.465.193	5.615.112	5.952.109	6.114.644	6.114.644	6.114.644	6.114.644
Verplichte afdrachten								
Afdracht SO, teldatum, (via DUO)	-1.821.736	-1.795.410	-1.840.681	-1.808.599	-1.797.918	-1.797.918	-1.797.918	-1.797.918
Tussentijdse groei SO	-115.751	-100.000	-130.675	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Tussentijdse groei SBAO	-59.959	-50.000	-	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Overdrachtsverplichting aan SBAO (2% regeling)	404.518	453.579	443.846	507.731	526.306	526.306	526.306	526.306
Totaal verplichte afdrachten	-1.592.929	-1.491.831	-1.527.510	-1.450.868	-1.421.612	-1.421.612	-1.421.612	-1.421.612
Saldo	3.718.464	3.973.362	4.087.601	4.501.241	4.693.032	4.693.032	4.693.032	4.693.032
Lasten								
Programma 1 Algemeen	-430.115	-351.900	-365.540	-326.400	-318.200	-318.100	-321.000	-324.000
Programma 2 Basisondersteuning	-1.479.955	-1.353.255	-1.353.443	-1.532.025	-1.530.450	-1.530.450	-1.530.450	-1.530.450
Programma 3 Netwerk Studiedagen	-7.563	-20.000	-6.573	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Programma 4 Nieuw beleid	-153.134	-	-	-600.000	-400.000	-300.000	-200.000	-200.000
Programma 5 Ambulante ondersteuning	-588.475	-610.500	-636.765	-614.300	-627.200	-640.400	-653.800	-667.400
Programma 6 Extra arrangement	-607.727	-1.050.000	-1.042.682	-1.250.000	-1.250.000	-1.250.000	-1.250.000	-1.250.000
Programma 7 SOT	-317.797	-309.000	-325.053	-413.200	-419.900	-426.800	-433.800	-441.000
Programma 8 HIA	-75.900	-105.300	-83.959	-145.164	-146.700	-148.300	-149.900	-151.500
Programma 9 Arr SBO en SO	22.444	-160.000	-22.917	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
Programma 10 Loket	-77.007	-78.500	-70.759	-89.664	-91.600	-93.500	-95.400	-97.400
Totale programma's	-3.715.228	-4.038.455	-3.907.690	-5.040.753	-4.854.050	-4.777.550	-4.704.350	-4.731.750
Resultaat	3.236	-65.093	179.911	-539.512	-161.018	-84.518	-11.318	-38.718

Bijlage IV | Verklarende woordenlijst

AO	Ambulante ondersteuning kan worden geboden aan een leerkracht werkzaam binnen het samenwerkingsverband. Deze richt zich op het versterken van het ontwikkelen van leerkrachtvaardigheden teneinde tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van de leerling.
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin. (Fysiek of figuurlijk) centrum waar ouders terecht kunnen voor vragen, advies en hulp in het opvoeddomain.
Dyslexie	Ernstige en hardnekkige problemen bij het automatiseringsproces van de lees- en/of spellingvaardigheden. De diagnose dyslexie mag alleen door een daartoe bevoegd deskundige gesteld worden.
Expertisemodel	Het samenwerkingsverband richt een netwerk in van voorzieningen waar scholen gebruik van kunnen maken.
GW	Gedragwetenschapper: orthopedagoog, psycholoog of GZ-psycholoog
Handelingsverlegenheid	Handelingsverlegenheid ontstaat wanneer een leraar / school niet in staat is om aan de onderwijsbehoeften van een leerling te voldoen. Het is de door school en leraar gevoelde (en dus reële) impasse die ontstaat door de discrepantie tussen gewenst onderwijsaanbod aan de leerling en/of de verlangde ondersteuningsbehoefte van de leraar. Handelingsverlegenheid waarover we hier spreken is altijd onderwijs gerelateerd.
HIA	HIA is samen met de leerkracht, intern begeleider, ouders, gedragwetenschapper, wijkteamlid en eventuele verdere ondersteunende deskundigen, in een intensief gesprek, op zoek gaan naar nieuw perspectief op school en in het gezin.
IB (Collegiale) consultatie	Intern begeleider, de coördinator van de ondersteuning op de basisschool. Kennisuitwisseling op gelijkwaardig niveau; de gespreksdeelnemers hebben hetzelfde werk / eenzelfde functie en kunnen op collegiale basis informatie / kennis uitwisselen.
Leerlingvolgsysteem	Het geheel van methode-gebonden en methode-onafhankelijke toetsen en observatiemodellen dat een school bijhoudt om de vorderingen van leerlingen in kaart te kunnen brengen. In samenwerkingsverband RiBA werken alle scholen met het digitale leerlingvolgsysteem ParnasSys.
MKD	Medisch Kinderdagverblijf: heeft specifieke expertise in het signaleren en onderkennen van ontwikkelingsproblemen en het vervolgens stimuleren van een optimale ontwikkeling voor kinderen van 0 tot 7 jaar.
Onderwijsbehoeften	De omschrijving van de begeleiding die een leerling nodig heeft om tot leren te kunnen komen. Dit laat zich het best omschrijven middels de aanvullingen op de volgende zinnen: 'deze leerling heeft instructie nodig die..., opdrachten nodig die..., (leer)activiteiten nodig die..., feedback nodig die..., groepsgenoten nodig die..., een leraar nodig die..., een leeromgeving nodig die..., ondersteuning nodig die....'.
Ondersteuningsbehoeften	Deze verwijzen naar dat wat de betrokken opvoeders (leraren en ouders) en andere professionals (zoals een pedagogisch medewerker of een intern begeleider) nodig hebben om de onderwijs- en opvoedingsbehoeften te kunnen realiseren. Een leraar heeft bijvoorbeeld behoefte aan feedback bij het realiseren van een aanpak die gericht is op het versterken van de competentiegevoelens van een kind. Een ouder kan behoefte hebben aan hulp bij het maken en handhaven van een dagindeling, zodat haar kind meer structuur krijgt.
Onderwijsarrangementen	Beschouwen we als een inhoudelijk aanbod dat aansluit bij de onderwijsbehoeften van een leerling. Dat kan via begeleiding aan de leerling of de leerkracht (door een interne of ambulante begeleider) of door (tijdelijke) plaatsing van de leerling in een speciale onderwijssetting. Bij het realiseren van het juiste onderwijsarrangement speelt de ondersteuningsbehoefte van de leraar een belangrijke rol.

Bijlage IV | Verklarende woordenlijst

OP (Ondersteuningsplan)	In het ondersteuningsplan legt het samenwerkingsverband vast hoe kinderen die extra ondersteuning nodig hebben een passende plek en passende begeleiding kunnen krijgen. Dit ondersteuningsplan wordt ten minste 1 keer per 4 jaar opgesteld. Het ondersteuningsplan is gebaseerd op de school ondersteuningsprofielen van de deelnemende scholen. Ook staat er in het ondersteuningsplan welk niveau van basisondersteuning alle scholen in het samenwerkingsverband ten minste moeten bieden.
OPR	Ondersteuningsplanraad, het medezeggenschapsorgaan van het samenwerkingsverband dat instemmingsrecht heeft op het ondersteuningsplan. Hierin zijn zowel ouders als personeel van de scholen vertegenwoordigd.
Orthopedagoog	Een orthopedagoog houdt zich bezig met kinderen in een problematische leeropvoedingssituatie. Hieronder vallen leer-, gedrags- en opvoedingsproblemen. Zie ook GW: gedragswetenschapper.
Ouders	Onder ouders wordt tevens verstaan: verzorgers en/of voogden.
Passend onderwijs	Onderwijs passend bij een specifieke leerling. Scholen en hun besturen hebben met ingang van de wet Passend Onderwijs (augustus 2014) de verantwoordelijkheid om voor alle leerlingen (ongeacht hun onderwijsbehoeften) een passend onderwijsaanbod te realiseren.
PO	Primair onderwijs: het funderend onderwijs aan leerlingen van 4 tot 12 jaar. Verzamelnaam voor BAO, SBO en SO.
PDCA	Een afkorting die staat voor de belangrijkste stappen uit de cirkel: Plan (maak een plan met de resultaten die je wilt bereiken), Do (voer het plan uit), Check (vergelijk de resultaten met wat je had willen bereiken), Act (bij afwijking: neem maatregelen/stuur bij om de resultaten alsnog te bereiken).
SBO	Scholen in het speciaal basisonderwijs hebben dezelfde kerndoelen als gewone basisscholen. Maar de leerlingen in het speciaal basisonderwijs krijgen meer tijd om die te halen. De groepen in het speciaal basisonderwijs zijn kleiner en er zijn meer deskundigen. Leerlingen kunnen tot hun 14e jaar op een school voor speciaal basisonderwijs terecht.
Schoolmodel	De financiële middelen van het samenwerkingsverband worden onder schoolbesturen/scholen besteed op basis van het leerlingenaantal.
SMA	School Maatwerk Arrangement (SMA) is een clustering van individuele arrangementen voor leerlingen -die anders op speciaal onderwijs zouden zijn aangewezen en/of intensieve begeleiding nodig hebben om te kunnen functioneren binnen het regulier basisonderwijs
SO	Speciaal onderwijs. Het speciaal onderwijs (SO) geeft onderwijs aan leerlingen die zeer specialistische en/of intensieve begeleiding nodig hebben. Bijvoorbeeld omdat zij een handicap, langdurige ziekte of psychiatrische aandoening hebben. Het SO is opgedeeld in vier clusters: <ul style="list-style-type: none"> - cluster 1 voor kinderen met een visuele beperking - cluster 2 voor kinderen met een auditieve beperking en/of ernstige taal-spraakproblematiek - cluster 3 voor kinderen met een verstandelijke beperking, een lichamelijke handicap en meervoudig beperkte leerlingen - cluster 4 voor kinderen met ernstige gedragsproblemen en/of psychiatrische problematiek.
SOP	Schoolondersteuningsprofiel: een document waarin de school beschrijft welke mogelijkheden (expertise, materialen) zij in huis heeft op het gebied van ondersteuning aan leerlingen. In het profiel beschrijft de school ook haar ontwikkeldoelen op dat gebied.

Bijlage IV | Verklarende woordenlijst

SOT	Het schoolondersteuningsteam (SOT) is een gesprek met de leerkracht, intern begeleider, ouders, gedragswetenschapper van samenwerkingsverband RiBA en een vertegenwoordiger van het wijkteam. Ook andere deskundigen kunnen bij het gesprek in het schoolondersteuningsteam worden betrokken.
SWV	Samenwerkingsverband. In ons geval swv-RiBA (PO-2805), een samenwerking van alle scholen voor basisonderwijs en speciaal (basis)onderwijs in Ridderkerk, Barendrecht en Albrandswaard.
TLV	Toelaatbaarheidsverklaring van het samenwerkingsverband waarmee ouders hun kind aan kunnen melden bij een school voor speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs.
Trajectbegeleider	De trajectbegeleider is de neutrale voorzitter van het HIA-gesprek. Bij afgifte van een toelaatbaarheidsverklaring, treedt de trajectbegeleider op als tweede deskundige.
VO	Voortgezet onderwijs
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs: het equivalent van het speciaal onderwijs voor leerlingen van 12-18 jaar.
Wijkteam	In veel gemeenten zijn nu wijkteams opgezet met beroepskrachten uit verschillende instellingen. Deze teams houden zich bezig met preventie en ondersteuning en bieden daarnaast vaak ook lichte hulp en toegang tot gespecialiseerde hulp. In Barendrecht en Albrandswaard spreekt men van wijkteams. In Ridderkerk spreekt men van gebiedsteams.

Stichting Passend Onderwijs RiBA 28.05

Ridderkerk, Barendrecht, Albrandswaard
Kastanjelaan 18H
2982 CM Ridderkerk